CORIGENŢĂ LA DRAGOSTE

opt tablouri
de
DOREL DORIAN

DOREL DORIAN

Corigenţă la dragoste

Cuprins

PERSONAJELE.....3
TABLOUL 1.....6
TABLOUL 2.....17
TABLOUL 3.....28
TABLOUL 4.....36
TABLOUL 5.....43
TABLOUL 6.....50
TABLOUL 7.....58
TABLOUL 8.....66

PERSONAJELE

Fana şi Eliza Ifrim, Cristina Iovan, Ştefan Răducu, Geo Ranet — 18-20 de ani, colegi de clasă sau clase paralele. Caracterologic, fără să epuizăm prezentarea şi evoluţia lor:

FANA — lucidă, incisivă, febrilă, revendicată egal şi oscilând între un romantism reprimat şi o emancipare reală (depăşind aventura şi modalitatea livrescă). Tentată să protesteze, nu fără vehemente, şi să se opună îngrădirilor (acţiunea le va delimita), Fana e inclusă de regulă tipului, incriminat, de adolescentă mondenă (care îşi „trăieşte" viaţa) şi considerată, cu diferenţieri inerente, o lunatică, o indezirabilă, un „crocodil albastru".

ELIZA — liniştită, studioasă, cuminte, speriată „să nu ajungă ca Fana", admirând-o tacit şi realizând, poate nu prea târziu, că sora ei n-o pune numai „în umbră", ci îi contestă felul de a fi. De aici, protestul de o violenţă extremă şi nevoia de a se apăra acuzând. Că Eliza e tipul preferat de părinţi, de diriginţi şi de bărbaţii peste 35 de ani, care îi apreciază timiditatea şi inexperienţa, docilitatea şi, implicit, conformismul? Asta e drama ei.

CRISTINA — sigură de sine (frumoasă, dezinvoltă, agreabilă), nu se vrea altfel, nu-şi reprimă naivităţile şi n-o înţelege pe Fana (n-a avut experienţele ei). Stenică structural, trece prin dramele vârstei fără să ştie că-s drame (cum le-ar numi tatăl ei, scriitorul Horaţiu

Iovan), maturizându-se fără convulsii, dar nu şi fără regrete.

ŞTEFAN — mai robust, mai versat, mai cenzurat în reacţii (în stare să mintă ireproşabil şi să treacă fără efort la cele mai neaşteptate sinceităţi), e din „familia” Fanei, dar e departe (la declanşarea acţiunii) de profunzimile ei. În plus, se vrea foarte matur, ceea ce îi accentuează adolescenţa (farmecul, inconsecvenţele şi nevralgiile ei). Simpatic şi cuceritor, beneficiază, iar uneori şi justifică circumstanţe atenuante.

RANET — cu candori şi desuetudini, dificil şi complicat în esenţă, depăşit, dar nu străin de ce se întâmplă în jur. Indiferent la „modalitatea” Ştefan, pe care n-o condamnă direct (declarat), este opusul ei. Cuminţenia lui — educată, voită şi autoimpusă — ascunde inerent refulări. Când devine agresiv (moralizator şi didactic), justifică o alarmă reală. Ca tinereţea lui — cu nenumăratele încercări şi restructurări proprii vârstei — ne mai rezervă surprize? De aici şi piesa noastră.

* * *

În intenţie — o piesă inspirată din viaţa adolescenţilor, a unor adolescenţi (18—20 de ani) care, din multe puncte de vedere, au încetat să mai fie elevi (deşi sunt încă în ultima clasă, a XII-a, ultima lună de şcoală), dar n-au devenit încă altceva... A unor adolescenţi care, în sensul cel mai exact, „se caută”, încearcă să-şi identifice adevăratul lor fel de a fi, sunt preocupaţi, mai mult decât ar dori să o spună, de complicatele probleme ale vârstei, considerată pe drept dificilă.

Dificultatea cea mai mare şi pentru regie — ne gândim la alegerea actorilor — o constituie faptul că aceşti adolescenţii chiar dacă mai poartă uniforme şcolare, nu

mai sunt pe structura lor interioară elevi, au crescut şi, oricât ne-ar fi de greu să o recunoaştem, atunci când buletinele lor de identitate indică doar 19—20 ani, sunt mari şi au preocupările unor oameni ce se vor şi sunt mari. (Revendicaţi egal şi oscilând între un romantism reprimat şi o emancipare reală — cum precizam anterior — ei ne violentează frecvent preconcepţiile noastre conformiste despre elevi.)

De aici şi efortul de a fugi de tentaţiile atât de atrăgătoare ale comportamentului cunoscut şi declarat ca fiind „şcolăresc” dar care i-ar fi deformat, tu esenţă, şi efortul, totodată, de a le surprinde preocupările „extraşcolare”, mai exact „extraprofesionale”, preocupări vizând însă, în egală măsură, maturizarea lor afectivă, morală, cetăţenească, întregul lor mod de a fi şi, în accepţia cea mai înaltă, opţiunile lor viitoare.

De aici şi interesul pentru ce gândesc aceşti adolescenţi când rămân ei între ei, şi bunele noastre intenţii nu aduc în mijlocul lor nici un atotştiutor de profesie. De aici şi alegerea preferenţială a unor tipuri diferind de ceea ce ne place să ne imaginăm că ar fi adolescentul „mediu” sau „tipic” şi alegerea, cu bună-ştiinţă, a adolescentului lucid, matur (sau aspirând spre maturizare), cu adevărat simptomatic pentru această vârstă şi acest moment de tranziţie temperamentală. Tot de aici, în sfârşit, efortul de a le exprima gândurile şi nu de a le surprinde „limbajul”, de a-i supune la röntgenul unor situaţii mai puţin obişnuite.

Acţiunea in zilele noastre.

TABLOUL 1

Scena imaginează o sală de festivităţi, de felul celor existente în mai toate liceele vechi, cu tradiţie. Cromolitografii, panouri cu „promoţii de aur”, un nelipsit bust de poet — importante fiind nu atât diferitele elemente citate (sau altele, mai inspirat alese), cât o anumită „atmosferă şcolară” care ar putea rezulta.

În partea stângă, cuprinzând aproximativ o treime din spaţiul de jos — un mic podium, marcând scena sălii de festivităţi. Fotoliile, unul sau două şiruri — atât cât să indice obişnuita lor amplasare; celelalte — retrase mult, lateral, pentru a degaja mişcarea actorilor.

În dreapta, sus, în secţiune, o încăpere de felul celor destinate proiecţioniştilor de film, transformată într-o veritabilă cabină de sonorizare şi lumini (reflectoare îndreptate spre podium, instalaţii electrice etc.). O scară metalică urcând vertical şi o platformă superioară de trecere fac legătura între podium şi cabina de sonorizare.

Contrastând cu scenografia de ansamblu, pe care am dori-o aerată, modernă, pe podium — câteva elemente naturaliste sugerând decorul unei piese care s-a jucat sau s-a repetat mai de mult. La ridicarea cortinei, podiumul este în plină lumină, în timp ce cabina de sonorizare, pentru moment, în întuneric deplin atât cât să n-o bănuim.

Pe podium, în penumbră — Fana; Ştefan tocmai intră în scenă.

ŞTEFAN: Fana, nu te mai recunosc! Să intri tu, în scenă, de la orele două, când repetiţia începe la trei?!

(*Agravând.*) Şi partenerul tău — lipsă! Nici un adorator!... Cum poţi să îngădui, Fana?

FANA: N-am venit niciodată cu adoratorii la şcoală! Nu inventa! Iar partenerul l-am împuşcat acum 10 minute.

ŞTEFAN; Mai bine îl trimiteai la plimbare, „good boy”, sau „adio, cherie”. Împuşcăturile se pot auzi la direcţie (*Apoi. prozaic.*) De la ce v-aţi certat?

FANA: De la nimic. I-am cerut un miliard ca să-l suport în scenă, dar el mi-a spus...

ŞTEFAN: Să-i împrumuţi zece lei, îl cunosc.

FANA: Era un atalent...

ŞTEFAN: De la ce v-aţi certat?

FANA: Cum termina replica, indiferent de piesă, începea să ofteze... O dată mi-a şi scris. Spunea c-o să mă iubească etern...

ŞTEFAN (*cu gravitate mai mult decât persiflantă*): Adică toată viaţa!

FANA (*acelaşi joc*): Şi după!

ŞTEFAN (*întrerupând brusc jocul*): Zi, mai bine, că ţi-a venit cheful să-l schimbi! Nu-ţi mai plăcea figura. (*Cu importanţă.*) Ştim noi! Şi erai înţeleasă cu un altul...

FANA: Exact! încă de acum un an (*subliniind*), din ziua de 4 septembrie. Îmi pare bine că ştii!

ŞTEFAN: Ce vrei să spui? (*Interzis.*) Cum adică din 4 septembrie?

FANA: Mi-a fost o clipă teamă că n-ai reţinut totuşi ziua, nefericita zi de început... a marii noastre iubiri! Dar tu, ca o fire sentimentală ce eşti, ai reţinut-o... (*Accentuând ironia.*) Şi ai jucat excelent: un scurt moment de uimire, o rememorare subită, o umbră de tristeţe, şi acum din nou uimire... De asta te-am şi ales: eşti un actor excelent.

ŞTEFAN: Ultima oară când am recitat o poezie, diriginta a crezut că-mi bat joc! Eu n-am pic de talent... Când vreau să fiu serios — mor de râs!

FANA: Acum un an jucai destul de bine. Şi se simte un

progres. Felicitări, Ştefane!

ŞTEFAN: Dar eu n-am jucat niciodată, iar anul trecut, dacă vrei să ştii adevărul... (tentativă cvasisentimentală, mai mult o tatonare) eu nu te-aş fi părăsit, dacă tu...

FANA (*întrerupându-l*): Uite-te, mai bine, pe text! (*I-l aruncă*.) Prefer să fii în temă!

ŞTEFAN: Ce text? Vreau să cred că glumeşti! Tu ştii doar foarte bine că eu n-am să accept niciodată...

FANA: Ba da! (*Şi ca o confirmare o acestei certitudini*.) I-am spus şi dirigintei. Corista s-a declarat şi ea de acord, ca regizoare a spectacolului şi veche cunoştinţă a ta... Iar Ranet a fost de-a dreptul încântat.

ŞTEFAN: Ranet? Ce ţi-a venit să-l amesteci?

FANA: Pentru că nu-l poţi suferi... Şi-i textul lui! Citeşte-l! Hai, curaj! (*Printre altele, vag*.) Apropo... Nu tu m-ai părăsit! (*Apoi anulând*.) Hai, citeşte, Ştefan! (*Schimb lung de priviri, supraveghere reciprocă*.)

ŞTEFAN (deschizând textul şi combinând diferitele precizări cu propriile sale reflecţii): „Viitorul al doilea, anticipaţie lirică de elevul Geo Ranet, din clasa a XII-a C”, — cel mai mare gogoman al liceului — „cu precizarea că în această anticipaţie vor apărea chiar elevii clasei a XII-a” — asta s-o creadă el! — „care, reîntâlnindu-se peste un număr de ani.” — murind cu toţii de bucurie — „ne vor conferi imaginea a ceea ce a devenit, fiecare, în acest viitor...” (*Conclusiv*.) E sărit de pe linie!

FANA: Eşti un invidios fără margini!

ŞTEFAN: Iar tu-i iei apărarea pentru că Ranet te-o fi făcut „nu mai ştiu ce” în *Viitorul* lui. (*Ipoteză*.) Cea mai celebră artistă...

FANA: O simplă dirigintă, atât!

ŞTEFAN: Ei, nu vorbi. O „simplă”! Adică, şcoala te-a ajutat să te îndrepţi, iar tu, în semn de recunoştinţă, ai devenit cadru didactic.

FANA: Exact. (*Şi nu regret*.)

ŞTEFAN: Am să ţi-o reamintesc în *Viitorul* lui Ranet, peste vreo 5—6 ani, când ne vom reîntâlni.

FANA: Peste 15. Sau, poate, 25.

ŞTEFAN (*uimit, dar... excelent*): Şi tu ai acceptat să vii la o reîntâlnire după atâţia ani? Când ai să fii o relicvă? Parcă te văd... Ştii ce vârstă ai să ai? Sunt de pe-acum îngrozit!

FANA: 33 împliniţi... sau, poate, 43...

ŞTEFAN: 53... Dar priveşte-ţi umerii ăştia căzuţi, talia care abia se mai vede. Glezna atât de îngroşată... (*cu regret*) şi glezna de acum 15 ani... Nici nu ştii ce gleznă aveai!

FANA: Tu, în schimb, pari acum mai serios. Şi, cum scrie Ranet, nu mai eşti fostul elev dintr-a XII-a... Ai crescut foarte mult!

ŞTEFAN: Fenomenal! Am crescut... Cum i-a putut trece prin minte!

FANA: Eşti un apreciat fizician!

ŞTEFAN: Scrie el „apreciat”?

FANA (*verifică*): Promiţător...

ŞTEFAN: Aha. Şi ce face deşteptul ăsta de fizician, care vine după 15 ani şi promite, dar încă nu-i apreciat?

FANA: Este frământat sufleteşte.

ŞTEFAN: Şi după ce isprăveşte...?

FANA: Se întâlneşte cu o fostă colegă!

ŞTEFAN: E clar! (*Se întinde, demonstrativ, pe o bancă*.) O să se frământe din nou.

FANA: Ştefan!

ŞTEFAN: Nici un Ştefan! Ai spus ca vrei să repeţi — foarte bine! Că ţi s-a topit partenerul — am înţeles şi asta. Că eu — S.O.S. — aş putea să-i ţin locul — perfect. Dar tu îmi ceri acum să înghit şi toate bazaconiile ilustrului Geo Ranet. Ei bine, le resping.

FANA: Pentru că n-ai poezie!

ŞTEFAN: S-a consumat. Cererea foarte mare! (*Subit agresiv, ridicându-se*.) Şi să nu-mi ceri mie să joc rolul

unui individ (*calculează*) de 19, să zicem, şi cu 15, aşa, 34 de ani... Ce? Am să arăt eu peste noapte ca unul de 34?

FANA: Arăţi! Arăţi chiar foarte bine... Ai un aer aparte.

ŞTEFAN (*flatat*): Exagerezi!

FANA: Deloc. Te-ai masculinizat.

ŞTEFAN (*rănit profund*): Tu să-ţi baţi joc, auzi, de tipii aia ai tai, care te-au învăţat aiurelile astea! Eu nu sunt Geo Ranet sa te fac dirigintă... Eu, cât ai clipi, întorc foaia!

FANA: Asta şi vreau, s-o întorci, să devii agresiv şi furios ca trinitratul de glicerină.

ŞTEFAN: Ce-i... trinitratul ala?

FANA: Formula dinamitei.

ŞTEFAN: Şi agresiv, de ce?

FANA: Eşti un marc talent, o speranţă... Şi te reîntorci în oraşul natal, unde mă regăseşti din întâmplare, pe o strada şi te uiţi la mine pierdut, cu ochi rotunzi de viţel...

ŞTEFAN: Poate încasezi vreo două!

FANA: Eu, care am fost dragostea ta? Aminteşte-ţi, pe când eram într-a XII-a...

ŞTEFAN: A XI-a!

FANA: A XI-a sau a XII-a, asta-i mai puţin important. Dar am fost singura ta dragoste mare...

ŞTEFAN: Că om fi fost izolaţi pe insulă!

FANA: O dragoste care s-a prelungit ani la rând...

ŞTEFAN: Aproape trei săptămâni. Din 4 până la 27 septembrie.

FANA: Iar acum, reîntâlnindu-ne, fii cinstit, nici nu-ţi vine să crezi: „Fana, tu eşti?” (*Răspunzând.*) „Chiar eu.”

ŞTEFAN: Şi te sărut?...

FANA: În gând! Pentru că eşti copleşit de emoţie, paralizat complet, abia mă ţii de mână. Şi alergăm prin oraş fără ţintă, până ce ameţim... Fii o clipă lucid!

ŞTEFAN: Ori ameţit, ori lucid! Că şi-nainte am alergat, deşi eram paralizat de emoţie. Devin cu totul ilogic.

FANA: Ilogic, da! Riguros de ilogic. Dar fericit c-am ajuns în faţa vechiului nostru liceu... Pentru că am ajuns!

ŞTEFAN: Uite aici m-ai pierdut!

FANA: ...Suntem chiar în fata grilajului. Iar dincolo de grilaj, zidurile gri ale şcolii, gata să ne vorbească de atâtea întâmplări...

ŞTEFAN: Poate şi de teza de joi.

FANA: Dar tu ai promovat încă de acum 15 ani, ai terminat facultatea, ai pătruns în nucleu, te învârţi printre electroni şi mezoni... (*Şi, ca în faţa unei imaginare intrări în liceu*). Hai să intrăm!

ŞTEFAN: O să ne oprească portarul. Că mezonii sunt sau nu sunt, dar instrucţiunile-s clare!

FANA: Noul portar e de treabă, vechiul portar a murit.

ŞTEFAN: Cine să moară. Pandele?!

FANA: Au trecut 15 ani: oamenii-s muritori.

ŞTEFAN (*subit realist*): Şi noi ne pierdem vremea, poftim! Nu tu un dans, un sărut, nici măcar o abatere mică, mică de tot, cât de mică.

FANA: Ar fi o impietate. Ne aflăm sub impresia şcolii. Şi totul ne copleşeşte (*ca şi cum s-ar afla în incinta liceu-lui*) mozaicul — tocit; holurile — largi; coridorul — măsurând kilometri...

ŞTEFAN: 126 de paşi!

FANA: ...Scara urcând spre înalt...

ŞTEFAN: Vrei să spui: la etaj!

FANA: Dar acum ai o optică nouă, nu înţelegi? Spune ce vezi?!

ŞTEFAN: O secţiune anatomică-adult, pe care un biolog cu sentimentul răspunderii a adăugat ce-i lipsea...

FANA: Eşti un măgar!

ŞTEFAN: Tot eu? După ce am acceptat să repet în toată istoria asta absurdă cu trecut-viitor... şi să improvizez la comandă?!

FANA: Dar noi n-am repetat nici o clipă. Asta a fost piesa noastră, n-are nimic cu Ranet. Iar tu eşti Raf Vallone,

pentru ca aşa te vedeam eu pe atunci, în liceu. Şi nu trebuia să uiţi atât de uşor acel 4 septembrie... Bună, dragul meu Raf!

ŞTEFAN: Tu termină cu Raf! Ai repetiţie peste un sfert de oră, corista te „vânează” de mult, pe mine mă aşteaptă o teză...

FANA: Uită-te la panou!

ŞTEFAN: Nu există nici un panou! Ce e cu tine, Fana?

FANA: Panoul care va fi... (*Oprindu-se în faţa unui panou la fel de imaginar*.) „Promoţia clasei a XII-a”, cu toţi colegii noştri de clasă. Şi tu eşti fericit că-i revezi pe Ranet, pe Eliza... Cristina!

ŞTEFAN: Că mi s-a făcut dor de toţi încuiaţii liceului! Şi mai ales de Cristina, care dansa ca o mătura!

FANA: Dansa splendid — mi-amintesc cât se poate de bine —, dar n-ai dansat niciodată cu ea, pentru că nu îndrăzneai s-o inviţi. Cristina nici nu te vedea... iar tu îi urmăreai ca un prost fiecare mişcare. Te obseda, recunoaşte!

ŞTEFAN (*suprasolicitând*): Până şi-n somn... Era doar singura fiică a scriitorului Horaţiu Iovan, impostorul acela cu magnetofon şi maşină.

FANA: Eşti un monstru, Ştefan!

ŞTEFAN: Pentru că a spus-o Gavrilescu în clasă, când i-am ars condensatorul la fizică. Dar au trecut 15 ani, poate a murit şi el!

(*Din sală parvine zgomotul unei bănci răsturnate*.)

FANA: Adevărat, nu eşti... (*Cercetează întunericul, dar nu zăreşte pe nimeni*.) Ai fost un monstru, Ştefan!

ŞTEFAN (*scos din sărite*): Şi tu ce-ai fost într-a XII-a? Văd că ai uitat dintr-o dată, ai un lapsus grozav: şi ai uitat de „aiuriţii” ăia ai tăi, care te aşteptau în fiecare zi, la plecare, pentru că te stimau — nu-i aşa? — şi voiau să comunicaţi de la suflet la suflet... Şi mai vorbeşti de 4

septembrie...

FANA: Poate că într-adevăr i-am uitat.

ŞTEFAN: Şi ca să-i uiţi mai bine, le-ai telefonat acum 10 minute, că eram în holul liceului, şi te-am auzit foarte bine!

FANA: N-ai avut ce auzi. A sunat mereu „ocupat”.

ŞTEFAN: Asta la început, când ai sunat prima oara. Dar ai sunat din nou: „Aici, Fana. Tu eşti?” Şi pe urma încă o dată „Alo! Fii, te rog, bun...” Apoi ai formai un alt număr, că ai scos un carneţel din servietă... Şi din nou: „ocupat”, scos telefonul din priză sau dispărut fără urmă.

FANA: Sunt noua dirigintă, Ştefan. Au trecut 13 ani... Ai să strici toată piesa.

(*Din nou zgomote de bancă răsturnată*.)

ŞTEFAN: Să-ţi fi păstrat pentru ea partenerul, cel care ştia să ofteze! (*Apoi, în direcţia sălii*.) E cineva acolo? (*Nici un răspuns*.) Nu trebuia să-l împuşti!

FANA; Mi l-am păstrat. Trăieşte. Cu el voi juca în piesa lui Ranet. Dar noi avem piesa noastră. Şi-am crezut că mă vei invita, ca şi în urmă cu ani, într-a XI-a, să ne plimbăm, pe străzi — fără text; c-ai să mă crezi suficient de naivă pentru a-mi vorbi din nou de nu ştiu ce locomotivă „Pacific”; şi suficient de romantică pentru a te însoţi, ca şi atunci, într-un turn...

ŞTEFAN (*sincer surprins*): Care turn?

FANA: Turnul în care am urcat, aminteşte-ţi, pe o scăriţă îngustă, şi tu mi-ai strigat: „Fana, treapta a VII-a lipseşte”.

ŞTEFAN (*şi-a amintit*): A, da. Tu te referi la... Dar nu a VII-a, a VIII-a.

FANA: Iar odată sus, aplecaţi peste pervazul ferestrei, să-mi arăţi ca şi atunci oraşul...

ŞTEFAN (*minimalizând*): Două acoperişuri, o stradă...

FANA: Şi ca desert, în amintirea aceluiaşi 4 septembrie, să-mi oferi, în reluare, interminabilul tău repertoar cu minciuni povestea cu pictorul pe care l-ai cunoscut nu ştiu când, cu cele 31 de străzi, proprietate individuală şi, evident, exclusivă... Vai, cât de prost minţeai!

ŞTEFAN: În timp ce tu mi-ai spus că n-ai fost niciodată în turn. Voiai să te cred o naivă.

FANA: Atunci, într-a XI-a, eram...

ŞTEFAN: Şi te-a sedus un netrebnic... Uite-un subiect de piesa!

FANA: De ce să-l consider netrebnic pe bătrânul meu Raf?

ŞTEFAN (*definitiv*): Fana, concret, ce vrei?

FANA: Nimic, să mă amuz şi să-ţi confirm că ai intuit cât se poate de bine. Am fost mai înainte la telefonul din hol. Şi am format un număr. Apoi încă unul. După care, al treilea... Dar nu mi s-a răspuns. Pentru că eram înţeleasă, cu fiecare în parte, să nu sun înainte de sâmbătă seara. Iar ei — cei pe care îi căutam — nu sunt pompieri, nici „informaţiile” gării şi nici „06”, Salvarea. Ei au, fiecare, program. Iar dacă îi suni mai devreme, înseamnă că tu ai nevoie de ei, c-o să-i ţii la telefon cel puţin 10 minute şi nu vor putea să-ţi răspundă numai cu „da” şi „nu”. De aceea, nici măcar nu se scuză. „Greşeală”, „ocupat”, „formaţi, vă rog, încă o dată...” Cele mai diferite sisteme, dar, de fapt, unul şi acelaşi: „Nu insistaţi, vă rog... Reveniţi altă dată”.

ŞTEFAN: Şi atunci, ţi-ai amintit că există un Ştefan.

FANA: Un fost coleg de liceu, pus totdeauna pe ceartă, poate cam neserios, dar care, de mult de tot, printr-a XI-a, îmi spunea: „Sună când îţi face plăcere, e suficient să-mi spui că eşti tu...” Şi mă invita seară de seară la film.

ŞTEFAN (*refuzând efuziunea*): Asta ar fi o idee... Reprezentaţia de la „7” o prindem.

FANA: Dar au trecut 15 ani... Sunt căsătorită, Ştefan.

ŞTEFAN: Eu îţi precizez că-i un film cât se poate de bun.

FANA: Cristina-i căsătorită şi ea. Ranet are copii. Numai pe Eliza ai mai putea s-o inviţi... Este tot cum o ştii. Şi-a susţinut, de curând, doctoratul. Eu sunt prea bătrână, Ştefane.

ŞTEFAN: Atunci, tot ce mi-ai spus până acum, şi toată povestea cu turnul şi oraşul meu interior... (*din joc*) n-a însemnat nimic?

FANA (*imitând reacţia lui*): Care turn? (*Şi pentru că el nu înţelege*.) Daca te-aş întreba şi eu, cu acelaşi aer mirat cu care m-ai întrebat înainte „La ce te referi? Care turn? Despre care oraş îmi vorbeşti?”

ŞTEFAN: Ar fi o răzbunare naivă. Eu n-am avut niciodată memorie. Dar asta nu înseamnă deloc ca nu m-ar lega şi pe mine...

FANA: Înseamnă! Scuzele sună fals. Faci gesturi mult prea largi... (*Pauză*.) Nu te leagă nimic!

ŞTEFAN (*iritat din nou*): Şi pe tine te leagă? Vrei să-ţi spun adevărul?

FANA: Cred că-l ştiu. Au trecut prea mulţi ani... Am şi un soţ foarte gelos...

ŞTEFAN (*regretând*): Tu lasă-ţi soţul în pace, uită de toate prostiile astea, acum e trei fără zece. Repetiţia durează o oră şi jumătate. Zic două... Eu te aştept până la cinci.

FANA: Plec imediat! Mă îmbolnăvesc şi plec. Nu mai repet niciodată!

ŞTEFAN: Dar e absurd! Ce-o să zică corista?! Nu mai vorbesc că vine şi un fotograf din oraş... Se fac fotografii la piesa în care tu jucai Vrăjitoarea. Şi filmul e foarte bun... La 9 eşti acasă. Nu are rost să pleci!

FANA Nu mai am răbdare, Ştefan! Nici să repet, nici să fac fotografii! Dar tu ai să începi imediat cu întrebările... de ce? şi pentru ce?

ŞTEFAN: Una singură, Fana...

FANA (*încercând să ghicească*): De ce te-am rugat să repeţi în *Viitorul al doilea*?

ŞTEFAN Nu. Fana. Despre noi... Acum un an, în septembrie, fără să-mi explici niciodată, adică fără explicaţii, ai întrerupt. Vreau să zic, „s-a întrerupt” tot ce-a fost între noi... sau ar fi putut fi...

FANA Şi ai regretat?

ŞTEFAN: Dacă spun „da”, ai să crezi că eu îţi propun, acum, să reluăm. Dar fiecare dintre noi a avut între timp drumul lui... Adică — două drumuri. Şi asta n-am înţeles niciodată.

FANA: Ba da, ai înţeles foarte bine. „S-a întrerupt” pentru că am avut două drumuri.

ŞTEFAN: Eu însă voiam să te întreb.

FANA: Trebuia să mă întrebi mai de mult. Sau, cel puţin, să fi avut curajul să-mi spui „Fana, am regretat...”

ŞTEFAN: Ca să te amuzi, ştiu eu! Să afle toată şcoala! Ei bine, nu! N-am regretat deloc. Nici o clipă, să ştii! Şi-am avut de atunci 14 aventuri. După-amiază, a 15-a! Şi nu ţi-am ascultat convorbirea în hol, dar te cunosc. Aşa că n-am regretat niciodată.

FANA: Eu însă, da... Regret.

ŞTEFAN: (*înţelegând eroarea*): Fana! N-am vrut să spun... Adică, n-ai înţeles!... Nu fugi! Vine un fotograf din oraş... Piesa în care jucai Vrăjitoarea... Ţi-ai lăsat şi textul aici... Te sun diseară, acasă! (Ridica textul piesei, citeşte din nou începutul, mormăie ca pentru el: „Anticipaţie lirică...” Fir-ar el de Ranet!)

— ÎNTUNECARE —

TABLOUL 2

Pe podiumul aflat din nou în lumină, 6—7 elevi, mai mult decât agitaţi, se ajută şi se încurca reciproc în îmbrăcarea costumelor ultracomplicate, de epocă, în lipirea unor mustăţi menite să-i îmbătrânească, totul între desuet şi ilar.

O VOCE (*din semiîntunericul sălii, atât cât să bănuim că ar fi vocea unei regizoare în vârstă*): Copii! Vă informez! Facem fotografii! Cei care joacă în spectacol — şi figuranţii, vă informez — să rămână pe scenă! Vom fi expuşi la panoul cel mare, vă informez: 10 lei o fotografie, cine vrea amintiri... Cea mai bună o s-o dăm la ziar... Ascultaţi, vă rog, indicaţiile. (*Elevii s-au aşezat în scenă conform ierarhiei prestabilite, în timp ce fotograful — tip de profesionist de cartier — îşi pregăteşte blitzul, imun la avalanşa de indicaţii regizorale, absolut inutile*.) Voi doi, băieţii din mijloc, mai colţuroşi, copii! Să vi se simtă durerea! Mai dârji! (*Cei doi, 16—17 ani, se încrunta atât cât le stă în putere, dar... inutil*.) Şi tehnica! nu uitaţi — este o noapte adâncă ...Vreau reflectorul albastru! (*Se aprinde imediat reflectorul, moment de care blitzul profită şi el, emoţionând „distribuţia”*.) Iar tu, Luiza dragă, reţine că eşti fericită, te rog! Vreau să zic că iubirea transformă... Nu, mult mai fericită! (*Blitzul o surprinde prompt lângă un amoraş cu săgeţi*.) Acum, ultima scenă, ce faceţi?! Scena cu Vrăjitoarea, adică clementul nostru opus, pe care îl anihilăm... Dar unde e Fana Ifrim, dumnezeule? De ce n-aţi chemat-o? Ca s-o

elimin odată! Că doar a ştiut foarte bine... Fără ea — nu! Vrăjitoarea exprimă ceva! Vreau să spun — o idee! Nu vă uitaţi la mine! Ce aşteptaţi? Aduceţi o fată, oricare, pe cine găsiţi pe coridor! Să i se potrivească doar rochia! S-o marcăm ca prezentă. O vom lua din profil... (*Agitaţia generală culminează cu aducerea în scenă a Cristinei Iovan, transformată la vedere într-o vrăjitoare „ad-hoc”. I se înfundă bine peruca, i se trage în jos rochia, atât cât să-i acopere gleznele, şi, în sfârşit, blitzul acţionează odată cu ultima indicaţie*.) Copii, vă informez, tot colectivul în curte, lângă statuia cea mare, figuranţii sunt liberi, vă informez... Lângă marele nostru poet! Cei mici să se aşeze în fată!

(*Elevii părăsesc scena, cu excepţia Cristinei Iovan, înlocuitoarea de ultim moment a Vrăjitoarei; peruca de sperietoare de ciori, costumaţia cu totul nepotrivită îi subliniază şi mai pregnant tinereţea, o anume simplitate frumoasă şi o mare nedumerire faţă de neaşteptata ei „aruncare” în scenă. În semiîntunericul sălii — de reţinut —, silueta unui tânăr. Ranet, tentat, s-ar părea, să se apropie de podium. Dar Cristina, relaxată şi amuzata de tot ce vede în jur — nu se ştie observată de nimeni —, a izbucnit într-un hohot de râs. Este momentul în care, spre surpriza ei, dar şi a lui Ranet, tânărul de care aminteam că se aflu în sală, s-a făcut auzită o voce*.)

O VOCE STRANIE: Ofelia, deci?! (*Cristina a scos un ţipăt*.) Julieta, atunci? Ori, poate, cu adevărat vrăjitoare?! (*Cristina îşi smulge peruca*.) Deci, tot Julieta, ştiam! (*Apoi, revoltat*.) N-am întâlnit încă fata căreia să nu-i placă teatrul. (*Cristina, intrigată*.) Si mă jurasem, zău! Cum o descopăr — gata! Un Corso, două filme, trei declaraţii — şi mă îndrăgostesc nebuneşte. (*Ranet se retrage continuu*.) Dar îţi place să joci... Mortua est, Julieta!

CRISTINA (*căutând*): Cine a vorbit? Cine eşti?
VOCEA: Un reflector. Al treilea de pe dreapta, (*Într-adevăr, reflectorul o urmăreşte atent*.)
CRISTINA: Şi vocea?
VOCEA: Dinăuntru... Vreau să spun din cuşca sufleurului.
CRISTINA (*verifică*): Un mincinos! În cuşcă nu e nimeni!
VOCEA: Simbioză perfectă. Am instalat lângă reflectoare un microfon şi îndeplinesc două funcţii: electrician şi sufleur. (*Apoi, prevenitor, Cristina agită firele instalaţiei*.) Nu trage de fir, c-ai să-l rupi. Este avut obştesc! (*Ranet, imobil, urmăreşte discuţia*.)
CRISTINA: Elev?
VOCEA: Oarecum... Sunt în curs de divorţ.
CRISTINA: Din ce clasă?
VOCEA: Ultima înfăţişare. A XII-a.
CRISTINA: Minţi iar?
VOCEA: Pot dovedi. Te cheamă Cristina Iovan, stai pe rândul întâi, banca a treia, iar eu pe rândul doi, banca n-o spun, secret. (*S-a mai aprins un reflector; fasciculele celor două reflectoare se agită a clipă, de parcă s-ar căuta reciproc, apoi unul dintre ele se stinge*.) M-ai văzut de prea multe ori ca să-mi poţi ţine minte...
CRISTINA: Acum ştiu.
VOCEA: Poveşti! Nu ştii nimic şi ţi-e teamă. Dacă nu ţi-ar fi, ai urca până sus să vezi cu cine ai vorbit.
CRISTINA: Mă faci să râd.
VOCEA: Atunci, te rog... (*Reflectorul îi luminează scara*.) Este fixată solid. (*Cristina începe să urce*.) Şi te grăbeşti să urci, ca să nu se vadă că tremuri... (*Fasciculul de lumină însă îi urmăreşte, insinuant, fiecare îndoire a genunchiului*.)
CRISTINA: Mai sus, te rog.
VOCEA: Vezi că treapta a opta lipseşte!
CRISTINA: Eu vorbeam de lumină...
VOCEA: Ai în faţă un pasaj. A doua uşă pe dreapta este

uşa cabinei. Scrie „Sonorizare—lumini”.

(*Cabina se luminează, ieşind din anonimat exact în clipa în care Cristina va intra înăuntru*.)

CRISTINA: Ştefan!
ŞTEFAN: Se zice: „Mâinile sus!” (*Schiţează capitularea*.)
CRISTINA: Puteam să jur!
ŞTEFAN: Nu le ridic, că minţi. (*Lasă mâinile în jos*.)
CRISTINA: M-a derutat doar vocea.
ŞTEFAN: Pe reverberaţii. E simplu.
CRISTINA: Deci şi anul trecut, la serbare, tot tu m-ai orbit. Bine că ştiu!
ŞTEFAN (*acum nuanţat*): Te-am subliniat... (*Pardon*.) Eu te-am pus în lumină.
CRISTINA: Şi acum doi ani...
ŞTEFAN: M-a rugat Gavriliu, de la fizică, nu puteam să-l refuz...
CRISTINA: Ca şi acum trei ani, mi-amintesc foarte bine!
ŞTEFAN: Eu — conform indicaţiilor regizorale... (*Imitând*.) „Ştefane, eroina iubeşte, adică scoate-i ochii, comutează rapid...” Şi-am comutat: roşu intens — iubire, galben murdar — trădare; violet eflorat — gelozie... Până m-am pus şi eu la curent. (*Orientate la întâmplare, reflectoarele luminează, rând pe rând, peruca Vrăjitoarei, nimerită pe capul amoraşului, o spadă înfiptă într-o rochie de epocă*.) Viata are legile ei...
CRISTINA: Violetul nu arde!
ŞTEFAN: Când treci prea repede de la roşu la galben, intervine un blocaj.
CRISTINA (*atentă la inscripţii*): Minţi! Violet nici nu ai!
ŞTEFAN: Se combină. Din roşu scăzut şi albastru. (*Trecându-şi mâna peste mâna Cristinei*). Trebuie doar să centrezi. Nu te speria... Vreau să spun, cu răbdare... Foarte, foarte atent.

CRISTINA (*eliberându-şi mâna*): Observ... E dificil... Se cere şi o anumită vocaţie... (*Se privesc îndelung, cercetător, supraveghindu-şi reacţiile*.) Vreau să spun... un foarte mare talent.

ŞTEFAN: Acum ai spus o prostie.

CRISTINA: Ai combinat greşit... (*Pauză lungă*.) Roşul tău şi albastrul au refuzat să dea violet...! Într-adevăr, cele două culori au rămas separate, distincte.)

ŞTEFAN: Adică... nu vrei să-nveţi?!

CRISTINA: Vreau să mă conduci până la uşă. (*În semiîntuneric, uşa complet etanşa e, într-adevăr, greu de distins*.)

ŞTEFAN: Poftim! (*Se apropie de uşă*.) Cursul e facultativ. Fiecare învaţă când îi face plăcere. (*Ştefan apasă pe clanţă, mai apasă o dată, o zgâlţâie puternic — pe faţa lui un moment de surpriză —, apoi cu o înverşunare neaşteptata, începe să lovească în tăblia metalică a uşii*.) Nenorociţii! Îi distrug! Ne-au închis înăuntru.

CRISTINA (*alarmată*): Cum ne-au închis? Nu se poate!

ŞTEFAN: Au făcut rost de o cheie. Au pus o siguranţă pe afară... Dar mă duc cu ei la director! Nu-mi scapă! Aici e un loc de muncă! (*Continuă să bată în uşă*.)

CRISTINA: Poate că au glumit.

ŞTEFAN: Sparg uşa! Cu mine nu se glumeşte! Şi nici măcar n-o sparg. (*Trage o măsuţă lângă peretele lateral*.) Am să cobor pe burlan. (*Se apleacă peste pervazul unei ferestre plasate direct sub tavan*.) Îi ucid!

CRISTINA (*încercând să-l oprească*): Ştefan, te rog...

ŞTEFAN: Nici 20 de metri! Poftim! (*O ajută să se urce pe masă*.) Într-o clipă sunt jos.

CRISTINA: Îţi interzic! (*Se privesc clipă, surprinşi, apoi, Cristina, spre cineva de jos*.) Ei, portar! (*Lui Ştefan*.) Uite-l că mătură curtea! Strigă-l şi tu. Portar!

ŞTEFAN: Ne-ar trebui o grenadă. E surd. Încă din primul război. Uite, am găsit un pahar.

CRISTINA (dezamăgită): A reintrai în clădire.

ŞTEFAN (*consolare*): Pe la vreo nouă încearcă de obicei toate uşile, controlează lumina.
CRISTINA: Dar mai sunt şase ore. Tu eşti nebun?
ŞTEFAN: Dacă e vreme urâtă, vine chiar pe la opt.
CRISTINA: Eu am nevoie de aer!
ŞTEFAN: Aer avem...
CRISTINA: Şi ideea în sine că sunt închisă, înţelegi, că nu pot hotărî eu însămi ce fac... Eu nu pot sta într-un loc!
ŞTEFAN: Atunci poate tot reflectoarele... Dacă centrăm foarte — foarte atent...
CRISTINA: Trebuia să te las să cobori pe burlan!
ŞTEFAN: Ar mai fi şi un pic-up, făcut de mine, serios! Cu discul acela nou.
CRISTINA: Poate îl sparg!
ŞTEFAN: Gajuri... (*Scoate un pachet de cărţi.*)
CRISTINA: Le rup!
ŞTEFAN Şi dacă nu poţi sta într-un loc, asta e foarte bine. Urcăm pe acoperiş, facem plajă la soare...
CRISTINA: Nu trebuia să mă chemi!
ŞTEFAN: De sus se vede întregul oraş. Se vede foarte bine şi gara. (*Privind.*) Parcă aş zări şi un tren... (*Se aude un şuierat.*) Să ştii că-i trenul de trei fără cinci.
CRISTINA: Ce importanţă are?
ŞTEFAN: Ar fi trenul lui nea Marin. Am fi salvaţi. Şi e chiar trei fără cinci, dumnezeule!
CRISTINA: Care Marin?
ŞTEFAN: De pe „Pacificul” mare. Mecanicul! (*Apoi, cât se poate de tare, în direcţia gării.*) „Întoarce-te mai repede. nea Marine şi deschide-ne uşaaaaa!” (*Se aude un nou şuierat. Ştefan îl „cronometrează”.*) ...patru, cinci... şase... şapte. (*Apoi, Cristinei.*) Ai auzit. La şapte fix se întoarce. Şi-i parolist, îl cunosc. Stăm în acelaşi bloc. Tine la mine teribil.
CRISTINA (*reproş*): Ştefan!
ŞTEFAN: Fără Ştefan! Ar fi o intimitate. Spune-mi, te rog, Răducu.

CRISTINA: Nu putem aştepta înţelege-mă! Să cerem cuiva ajutor.

ŞTEFAN: Evident... (*Privind din nou pe fereastră*.) „Hei, pictoreee!” (*Cristinei*.) Se face că nu aude, măgarul... (*Apoi, din nou chemare*.) „M-au închis aici cu o fatăăăăă... Sunt compromis! Ajutoooor!”

CRISTINA: Mă mir că nu ţi-e ruşine! (*Suspectându-l*.) Eu nu văd nici un pictor.

ŞTEFAN: Cel care vine în direcţia şcolii, pe bicicleta aceea ciudată... Cu „şevaletul-catarg” legat chiar de ghidon.

CRISTINA: Zi că-l vezi prima oară!

ŞTEFAN: L-am cunoscut în vacanţă. M-a invitat şi acasă. (*Chemare*.) „Hei. pictoreeeee!...” Nimic. (*N-a auzit*.) Tocmai lucra la un nud.

CRISTINA: De bărbat?

ŞTEFAN: Nu propriu-zis... Mai curând...

CRISTINA: Tânără?

ŞTEFAN: Neinteresantă cu totul. Jumătate romantică, jumătate emancipata, cum e mai rău. Şi locuia foarte departe. Apropo...

CRISTINA: Eu locuiesc în centru.

ŞTEFAN: Dară vrei să fii spirituală...

CRISTINA: Laconică. Cum ieşi din piaţă, prima stradă pe dreapta. Ne-am mutat de trei săptămâni.

ŞTEFAN: Pe bulevard? Noul cvartal? (*Jucând marea surpriză*.) Şi eu, care n-am ştiut, nu te-am condus... Deşi. Oricât, e un timp, zile la rând..., asta e de-a dreptul criminal... Şi dacă socotim...

CRISTINA (*socotind*): Trei ori şapte — 21 de zile.

ŞTEFAN: Trage-mi, te rog, o palmă. Cristina... (*Explicându-se*.) De câte ori sar peste cal şi tu simţi (*oferindu-i obrazul*), ai dreptul la o palmă. (*Cristina ridică mâna şi se pregăteşte... să-l sperie. Dar înainte de a-l „sancţiona” se aude un târâit prelung de telefon*.)

CRISTINA (*cu mâna în aer*): S-a auzit ceva...

ŞTEFAN: Iertarea! Semn de la Dumnezeu...

CRISTINA (*ascultând*): Un telefon...

ŞTEFAN: Ceresc. Şi sună jos, la portar. Poate că-i mama ta. A văzut că întârzii şi vrea să afle de ce. (*Pauză*.) Şi mai ales cine-i măgarul cu care...

CRISTINA: Mama se întoarce luni. E plecată.

ŞTEFAN: Atunci e tatăl tău. (*Telefonul insistă*.) Parcă şi aud convorbirea... A spus că vine la şcoală... A şi pornit... E aici... Şi va trebui să te iau de nevastă, ca să salvăm aparenţele.

CRISTINA: Tatăl meu e la capătul lumii.

ŞTEFAN (*refuzând*): L-am văzut acum două zile!

CRISTINA: Nu e plecat, e aerian complet. Şi n-a fost niciodată la şcoală. Nici nu telefonează. Are principiile lui.

ŞTEFAN (*admirativ*): Modern, frumos... să ia exemplu şi alţii.

CRISTINA: În plus, are de predat un roman, scrie foarte încet. Dar dacă totuşi vrei să mă ceri...

ŞTEFAN (*conformându-se*): „Ştefan Răducu, accepţi să iei în căsătorie, de bunăvoie şi nesilit de nimeni...” (*Pauză*.) A încetat să mai sune. (*Răsuflă uşurat*.) Aveam mustrări de conştiinţă!

CRISTINA: Că m-ai chemat?

ŞTEFAN: Nu... Dar l-am zărit mai înainte pe Geo Ranet ieşind din curtea liceului şi aş fi putut să-l strig.

CRISTINA: Geo Ranet? De ce nu l-ai strigat?

ŞTEFAN: Ar fi fost în stare să vină. Şi pe urmă. Ranet n-ar fi înţeles mai nimic. Sau ar fi înţeles altceva... Ar fi scris şi în jurnal. ...Că are un jurnal, ai cuvântul meu de onoare!

CRISTINA: De mâine mă îndrăgostesc de Ranet.

ŞTEFAN: S-a îndrăgostit el, mai de mult; nici o grijă. Te-a şi văzut urcând. Era mai înainte în sală.

CRISTINA: Poate că el ne-a închis!

ŞTEFAN: Nu, asta nu! Fantezie nu are!

CRISTINA: Cineva ne-a închis...

ŞTEFAN: În orice caz, un om care a avut o idee, care a gândit... Ceva în genul destinului!
CRISTINA: Sau poate un nud de-al tău... Cineva cu care te-ai înţeles să ne închidă aici! Dar mâine am să reclam! Că ai un milion de relaţii, ştiu eu... Şi am fost o proastă că am venit până aici!
ŞTEFAN (*urmărind pe ceas*): 23 de secunde... Mă aşteptam la 30. (*Punând o placă*.) De câte ori ai iubit?
CRISTINA: De un milion de ori. Ca şi tine, exact!
ŞTEFAN: „De câte ori ai iubit" e titlul melodiei.
CRISTINA: Iar eu te-am informat că am iubit de un milion de ori. (*Văzând că a oprit discul*.) De ce l-ai oprit?
ŞTEFAN: Am auzit parcă un zgomot... Se apropie cineva.
CRISTINA: Deci, şi laş pe deasupra!
ŞTEFAN: Ar fi vorbit toată şcoala...
CRISTINA: Eu vreau să se vorbească! Pune-l din nou! Mai tare!
ŞTEFAN (*intuind exact răbufnirea*): Deci, ţi-e teamă de mine...
CRISTINA: De mine!
ŞTEFAN: Şi n-ai iubit niciodată?
CRISTINA: Ţi-am spus.
ŞTEFAN: Nu-nu? (*chiar nu?*) sau nu reţii?
CRISTINA : Ce să reţin?
ŞTEFAN: Nimic. Înseamnă că merita.
CRISTINA: Cine şi ce merita? De ce atâtea mistere?
ŞTEFAN: Un măgar! Mi-a spus ceva despre tine... Susţinea că nici nu ştii să săruţi!
CRISTINA: Ba ştiu! Dar nu ţi-a spus nimeni — nimic, niciodată! Sunt obişnuitele tale minciuni, tehnica tatonării. Ca să ştii cât de departe poţi să mergi. Şi dacă te voi iubi... Ei bine, află că nu, nici măcar un sărut! Să ştiu bine că stăm aici până mâine! Pentru că eşti cel mai banal dintre puşti, şi pe deasupra un laş!
ŞTEFAN: Iar tu vrei să faci trei copii cu inginerul acela supermoral, în vârstă de 51 de ani, care te iubea de la

16.

CRISTINA (*depăşită*): Ce inginer?

ŞTEFAN: Marele laureat, tipul acela cu bani...

CRISTINA: Nu înţeleg deloc...

ŞTEFAN: Am făcut şi eu un efort de memorie şi am citat din Horaţiu Iovan, tatăl tău, cunoscutul scriitor pentru tineretul şcolar, pagina 63 sau 165, în care eroina, demnă şi cuvioasă, respinge sărutul penibil care i-ar fi alterat viitorul şi certificatul nupţial.

CRISTINA: Sărută-mă, poftim! Plata pentru citat.

ŞTEFAN (*regretând*): S-a aprins lumina pe stradă...

CRISTINA: Insist. Vreau să fiu sărutată!

ŞTEFAN: Dar scrie prost, recunoaşte! Şi ne desfigurează, nu c-ar fi tatăl tău... Şi te-ai învăţat să repeţi frazele lui care „sună”. De ce ne face frumoşi şi nu aşa cum suntem?

CRISTINA: Din cauza ta! Pentru că minţi excelent şi pentru că afară, pe stradă, şi în clasă eşti un altul, schimbat. Şi minţi chiar şi în clipa aceasta, discutând cu mine despre literatură, atunci când tu urmăreşti un lucru precis şi respiri agitat... Iar eu sunt la fel ca şi tine, o prefăcută şi o proastă, acceptând să discut despre taţi. Şi el, naivul, retras la capătul lumii, ne crede...

ŞTEFAN: Taţii-s naivi, e drept.

CRISTINA: Pe la vreo 9, diseară, îi voi spune că am avut repetiţie la cor. Am să-l mint excelent.

ŞTEFAN: Cred că au minţit şi ei. Ar trebui să ştie.

CRISTINA: Dar fără violet şi albastru. Fără pic-up, locomotive. „Pacific” şi pictori... (*Pauză*.) Ai tăi ce sunt?

ŞTEFAN: Aş prefera să dansăm.

CRISTINA: Merit mai mult.

ŞTEFAN: De băut n-am nimic. Am fost tăiat de la primă.

CRISTINA: Deci eşti sărac...

ŞIEFAN: Am 31 de străzi ale mele, 3 parcuri, 22 de bănci, şi mai am o scară metalică — treapta a opta lipseşte —, o scara ducând direct spre acest „turn” izolat..., pentru

că nu e o cabină de sonorizare, cum ar părea la prima vedere, e un turn, o redută, şi acesta-i punctul meu de observaţie. (*Deschide larg fereastra*). Ce înseamnă sărac?

CRISTINA: Foarte sărac. Ca şi inginerul acela de la pagina 65. Fără nimic în plus, poate ceva mai tânăr...

ŞTEFAN: Caută-ţi atunci inginerul! Aruncă-te de gâtul tăticului care a crescut o madonă!

CRISTINA: N-am să mă arunc, am să-i spun adevărul. Cum am urcat pe scară, cum am venit aici...

ŞTEFAN: Dar e absurd!

CRISTINA: Eşti laş!

ŞTEFAN: Nu va înţelege nimic.

CRISTINA: Am să-i explic că am venit să te caut, cu bună-ştiinţă, înadins. Că aş fi vrut să fie ca niciodată în viaţă... Dar tu mi-ai propus să dansăm şi mi-ai vorbit de cele 31 de străzi ale tale, ca în cărţile lui Horaţiu Iovan.... scuzându-te... că nu ai coniac. Eu însă voiam să mă înveţi ce nu ştiu... Cum se trăieşte între patru pereţi... Şi să te văd cine eşti! (*El aprinde un reflector, ea îl stinge*.) Pe dinăuntru, Ştefan.

ŞTEFAN: Apropie-te de uşă, apasă, acum, pe clanţă. (*Ea se apropie, apasă şi uşa se deschide*.) N-a fost nici o clipă închisă.

CRISTINA Ştiam. Acum ai fost bogat!

— ÎNTUNECARE —

TABLOUL 3

În limitele aceluiaşi context scenografie (deci, fără o schimbare propriu-zisă a decorului) — un mic laborator foto, cu un aparat măritor, tăvi pentru developări şi fixaj, obişnuita lumină roşie, folosită pentru copierea imaginilor, umbre mari pe pereţi şi, mai ales o muzică modernă, ritmată, parvenind de undeva, de departe. Ranet — în faţa aparatului de mărit. Tocmai intrând în scenă şi încercând să descifreze un bilet — Ştefan.

ŞTFFAN (*citind biletul*): „Laboratorul foto e la etajul 1 al casei de cultură. La parter va fi dans. Fă-te că nu observi. Întreabă de Ranet...” (*Împăturind biletul.*) Iubitul meu Ranet — de care sunt rugat să întreb — se află în această clipă aici. (*Ostentativ.*) Era să nu te observ!

RANET: Închide uşa mai repede şi fii mai puţin spiritual!

ŞTEFAN: N-am făcui decât să mă conformez indicaţiilor cuprinse în bilet. (*Pauză.*) Cât mai aştept?

RANET: Eu te aştept de la 7 şi este aproape 9.

ŞTEFAN: Înseamnă că ai avut de lucrat un milion de fotografii şi că-ţi displace dansul, dacă între timp, fireşte, ai reuşit să înveţi... Eu însă prefer parterul (*sens: sala de jos*) şi restul. Drept pentru care îţi mai acord un minut, din care au şi trecut 25 de secunde.

RANET: Bine. Mai aştept 35.

ŞTEFAN: Şi pe urmă?

RANET: Ai să te faci mai bun.

ŞTEFAN: Mă îndoiesc. (*Provocându-l din nou.*) Apropo! Ce se întâmplă dacă aprind lumina?

RANET: Mă pregăteam să te rog.

ŞTEFAN: Atunci n-o mai aprind. Dacă nu te incomodează şi nu-ţi voalează toate mizeriile astea, îmi este indiferent.

RANET (*o aprinde el*): Când ai plecat de la şcoală?

ŞTEFAN (*realizând schimbarea de ton*) Adică, „scurt pe doi...”

RANET: Cât se poate de scurt, ai ghicit.

ŞTEFAN: Am plecat când am avut chef. (*Stinge lumina*.)

RANET: Ora mai exact...

ŞTEFAN: La orele 19.04 minute şi 25 de secunde ieşeam pe uşa cabinet de sonorizare-lumini. La 19.06 şi 53 de secunde mă aflam la portar, cu care am discutat alte 45 de secunde şi 3 zecimi, despre fumat şi femei, ca pericol social. Şi, în general, dacă-ţi închipui că am de gând să te iau în serios, ori să mă sperii de mutra ta încruntată, te-nşeli.

RANET: Îţi scriam in bilet de Cristina

ŞTEFAN: Ei, aşa începe să-mi placă: ăsta sunt, asta vreau, cât ar trebui să mă coste... Teatrul, cum zice colega noastră. Fana Ifrim, este foarte bun, deşi nu întotdeauna... la teatru.

RANET: Plus acele situaţii speciale, când simţim nevoia subită de a improviza. Ne amintim că avem o piesă a noastră, trăită... un îndepărtat 4 septembrie...

ŞTEFAN: Cu alte cuvinte, ai fost în sală şi în timpul discuţiei cu Fana! Şi m-am uitat doar să văd... Lucrezi îndeajuns de discret...

RANET: Iar alteori, pentru reuşita deplină a scenei, o amestecăm pe Ofelia, Julieta, Desdemona...

ŞTEFAN: Fără Desdemona; nu e în repertoriu.

RANET: Continuu să aştept un răspuns... (*Agresiv*.) Şi-ai să răspunzi!

ŞTEFAN: Nu înainte de a şti ce te-a supărat cel mai mult: că mi-am bătut joc de anticipaţia ta, cu peste 15 ani... Sau că m-am străduit să explic unei neştiutoare... cum

se aprind reflectoarele?

RANET: Uiţi că am fost în sală şi eu?!

ŞTEFAN: Nu uit deloc, dimpotrivă. Parcă te văd şi acum înaintând prudent spre Cristina şi abia aşteptând să-i vorbeşti.

RANET: Să te previn!

ŞTEFAN: Şi retrăgându-te demn, în timp ce eu încercam s-o conving că n-are nici un sens să urce în cabină...

RANET: Ce n-are sens?

ŞTEFAN: Să urce atât de încet... (*Pauză pentru savurarea efectului şi, brusc.*) Te-am mai văzut, de altfel, şi când părăseai curtea liceului, lăsându-mi acest plăcut bileţel. (*Îl agită din nou.*) Chiar i-am şi spus Cristinei, cu care mă aflam pe acoperiş, tocmai îşi pusese costumul de baie: „Iubitul nostru Ranet, dobitocul, iar mi-a lăsat un roman”. Şi ea a râs cu lacrimi.

RANET: Iubit sau dobitoc? Aminteşte-ti exact.

ŞTEFAN: 50-50. Apoi, am lăsat-o să creadă că tu ne-ai închis în cabină; mărinimos, ţi-am luat tot eu apărarea.

RANET: Ca s-o convingi mai mult!

ŞTEFAN: Evident. Iar între timp, fiindcă tot se înnourase şi se făcuse răcoare, am reflectat, împreună, asupra succeselor biologiei moderne şi am jurat să ne călugărim. Asta între 18,39 şi 19,04 minute...

RANET: Şi după orele 19?

ŞTEFAN: Ne-am repauzat pe o bancă, în parc, dacă cunoşti această noţiune, repaus; iar ne-am plimbat, iar ne-am repauzat... Şi, în sfârşit, am condus-o acasă, unde intrând în sânul familiei...

RANET: Totul ca de obicei!

ŞTEFAN: Nu, de aici începe schimbarea... L-am cunoscut pe Horaţiu Iovan, scriitorul, pe care l-am rugat să nu-i dea voie Cristinei să se mărite cu nimeni şi s-o rezerve colegului meu Geo Ranet...

RANET (*o scurta palmă*).

ŞTEFAN (*încercând să nu dea importantă*): Din simpatie,

sper...

RANET: 49 la sută... şi, ca să-ţi amintesc că m-am săturat de măgării — alte 51.

ŞTEFAN: Măgării sunt biletele tale şi palmele!

RANET: De mâine — punct! Predai cheia cabinei, cu o foaie explicativă!

ŞTEFAN: Scriu şi pe tablă, în clasă: „Nu vă apropiaţi de Cristina, pericol de moarte. Ranet”

RANET: Inclusiv povestea cu reflectorul albastru, uşa veşnic închisă, iubirea fulgerătoare. Şi n-o amesteca pe Cristina... Ce nu scrii tu — scriu eu.

ŞTEFAN: Suntem de 11 ani împreună, Ranet. Nu m-am speriat niciodată. Şi ar fi fost mult mai cinstit să-mi explici că-ţi place individa, şi gata, că i-ai făcut fotografii în 115 poziţii, poftim, că ai întreprins cheltuieli şi că dreptul primului venit se respectă.

RANET: Poate mai iei o palmă.

ŞTEFAN: Pentru autorul unei anticipaţii, „literat cu maniere”, mi se pare cam mult, ca să nu spun vulgar... Fana ar fi fost de-a dreptul şocată, ar fi renunţat şi la rol... Dar tu preferi să afli, probabil, de ce m-am legat de Cristina. (*Şi răspunzând tot el.*) Din plictiseală. Ce zici?

RANET: Nu m-ar mira deloc.

ŞTEFAN: Şi din dezinteres.. Pentru că tatăl ei are magnetofon şi maşină... Iar Cristina — are „10” pe flanc la romană şi ai putea să-mi facă lucrarea... Stai, să-mi notez ideea!

RANET: Asta începe să-ţi semene.

ŞTEFAN (*notând*): Aşa. A se vorbi cu Cristina. (*Lui Ranet.*) Dacă-mi face lucrarea, scap de corigenţă...

RANET: Ai calculat perfect.

ŞTEFAN: N-am calculat; dar din discuţii se nasc totdeauna idei. (*Continuând să noteze.*) A se telefona imediat. (*Din nou lui Ranet.*) Îi spun că-i sugestia ta şi că nu te-am apreciat suficient. Eşti un tezaur, Ranet!

RANET: Eu zic să te astâmperi şi să înţepeneşti pe un scaun.

ŞTEFAN: Ultimatum?

RANET: Până nu-mi ies din fire!

ŞTEFAN: Ei, nu vorbi... (*Se îndreaptă spre uşă*.)

RANET: Şi nu pune mina pe clanţă! (*Îi taie drumul*.) Pentru că tu l-ai cunoscut până astăzi doar pe „iubitul Ranet, dobitocul", elevul serios şi lăudat de profesori... Şi ţi-ai bătut joc: că aş fi „un mălai mare — patent", care şi-a sărutat doar părinţii şi de două ori o mătuşă, şi aş mai fi „un naiv cu brevet" ori cu „jurnal", cum spuneai, pentru că am simţit nevoia, într-adevăr, să am un jurnal în care să-mi notez ceea ce cred eu de cuviinţă. Şi îmi notez. (*Gest spre jurnalul care se află undeva, pe o masă; apoi provocator*.) N-ai decât să mi-l furi într-o zi, să-l citeşti! Şi poate vei înţelege, citindu-l, că tu n-ai cunoscut până azi, decât o jumătate din mine, cea care rabdă insultele. Dar mai există şi a doua, un al doilea Ranet, care nu mai trece nimic cu vederea...

ŞTEFAN (*preluând*): Comunică tot dirigintei, convoacă adunări, organizează discuţii...

RANET: Nici o grijă — am să organizez!

ŞTEFAN: Cere cele mai aspre sancţiuni...

RANET: Am să le cer. Cât se poate de aspre.

ŞTEFAN: Şi vei scrie, în sfârşit, încă o piesă: *Viitorul al III-lea*, în care incriminatul, reeducat prin sancţiune, devine super-fizician atomist. Dar, fă-mi şi mie o favoare, Ranet, una singură. Ultima. Scrie-o la timpul prezent. Şi dă-mi şi mie cuvântul, în piesă, fie chiar la sfârşit, ca să-ţi explic că minţi.

RANET: N-am minţit niciodată.

ŞTEFAN: Minţi din prostie, Ranet. Mult mai periculos decât mine. Pentru că eu mint fără pretenţii, ştiind pur şi simplu că mint... Dar tu minţi calculat. Invoci, de fiecare dată, morala, ca să-ţi poţi ascunde cea mai banală invidie, şi soliciţi sancţiuni ca să scapi de rivali. Şi

asta aşa-zis „cu cele mai bune intenţii” convins că minciunile tale ar fi utile cuiva... (*Se aude un fluierat de uzină*.) Dar a sunat de 11. Nu-ţi mai pierde vremea cu educaţia mea. Eu nu-s recuperabil decât în Viitorul al III-lea. Ţie, în schimb, dacă întârzii, mămica o să-ţi facă scandal. O să-ţi închidă uşa. Hai, du-te acasă, Ranet... Eu sunt mai fericit decât tine.

RANET: Fericit, că ţi se iartă orice!

ŞTEFAN: Fericit, că am două case, Ranet. Patru părinţi, ăsta-i norocul meu! Şi nu mai fă mutra asta. Invidiază-mă, iubitul meu prieten Ranet! Pentru că ăsta-i cel mai mare noroc: să nu ai obligaţii. Să vii acasă oricând. Şi să nu-ţi vină să te mai duci nicăieri... Hai, cară-te, Ranet. Tu eşti un nefericit!

RANET: Cum patru părinţi? Nu mi-ai spus niciodată...

ŞTEFAN: Am minţit şi eu, 11 ani. Diriginta şi şcoala, pe toţi. Pentru că mi-era teamă de invidia voastră. Să nu-mi pierd situaţia, marele meu noroc. Pentru că este un noroc: mama — mă întreabă dacă am nevoie de bani, iar noul ei soţ se conformează şi nu pot să-l refuz... (*Ştefan se înclină*.) Mersi... Iar mama de-a doua îmi motivează absenţele: „A fost foarte bolnav!”, în timp ce tata, care-i şofer, mereu pe drumuri: Galaţi, Braşov, Sibiu... „Şi ce să-ţi mai aduc, Ştefan? O cravată?” (*Conclusiv*.) Am de-acum şase cravate. Şi tu numai una, Ranet! Eşti un nefericit!

RANET: Nu trebuia să ascunzi!

ŞTEFAN: Nu trebuia s-o spun nici acum. Sunt convins. Dar am vrut să te bucuri şi tu. Să ne bucurăm împreună, Ranet. Şi-ai merita o palmă, una uşoară, fireşte, în glumă. Dar eu n-am dreptul, sunt puţin prea bogat. Şi-apoi, tu n-ai nici o vină, Ranet, că te-ai culcat, în fiecare seară, între 10 şi 11 şi n-ai avut voie să iei măcar un patru, de leac... Ne deosebim. Ranet... Şi, în plus, nu uita, sunt bogat: am 31 de străzi ale mele, o cabină pe jumătate redută şi multe, multe cuceriri. Ultima e

Cristina... Dar fii, te rog, liniştit. O să dureze puţin. Pentru că toate aceste fiinţe sunt exagerat de curioase şi vor să afle cum am ajuns acolo, sus, la cabină. Şi eu le spun: m-a descoperit Gavriliu. Apoi, vorbim de taţi, care mie îmi displac din principiu. Iar dacă mă întreabă „cine-s părinţii tăi?”, le dau cuvântul meu de onoare că sunt fachiri, maharadjahi, campioni de floretă. Când sunt mai multe personaje în scenă — învaţă şi tu de la Fana — întreabă mult mai puţin. (*Compătimindu-l din nou*.) Nu te pricepi la teatru, Ranet, şi scrii într-una prostii. Dar ai uitat să-mi spui: cui predau cheia cabinei şi foaia explicativă? Hai, spune! Ce-ai amuţit? Nu mai e nevoie s-o scriu? Nu mă pui în discuţia şcolii? Nu mai ceri eliminarea? Parcă aşa îmi promiteai în bilet... (*Şi pentru că Ranet nu răspunde*.) Ei, atunci eşti drăguţ. Am să-ţi fac şi eu o favoare. Sau, mai bine, un schimb. Am să renunţ la Cristina. Evident, după teză. Iar tu, drept mulţumire, ai să uiţi toată această discuţie. Ca şi cum nu a fost...

RANET: N-am să uit nici un cuvânt. Transmit totul Cristinei.

ŞTEFAN: Am să spun că am glumit. Că sunt invenţiile tale. Invenţiile unui prost cu jurnal... Un jurnal pe care l-aş tipări cu plăcere la adânci bătrâneţe (îl ia cu atâta dezinvoltură, încât faptul trece neobservat; apoi, în timp ce-l va strecura într-un buzunar, ca pe un preţ al „nepublicării”). Te sfătuiesc să uiţi!

RANET (*n-a observat nimic*): Am să-i transmit chiar mâine!

ŞTEFAN: Atunci, eşti prost fără nici o scăpare! (*Pauză*.) Te rog, pentru ultima oară, să uiţi tot ce ţi-am spus.

RANET: De ce să uit? Explică-mi!

ŞTEFAN: Vreau să rămân fericit! Ţi-o las definitiv pe Cristina şi-ţi dau, în plus, şi un sfat. Un sfat hotărâtor, să nu-l uiţi niciodată: iubeşte-o fără jurnal... Urcă şi în turn... Ţi-l cedez. N-am monopol la nimic... Dar iubeşte-

o azi! Până nu se mărită cu altul... Pentru că, spre deosebire de Fana, te avertizez. Cristina se mărită cât ai bate din palme. Şi e păcat. Iar eu rămân cu Fana, o reeduc, întreprind o acţiune obştească. (*Ranet, o nouă palmă*.) Numai că ai întrecut măsura, Ranet. Palma asta, a doua, a fost cu totul în plus. Eu îţi vorbeam de Fana şi tu n-ai înţeles nici măcar de cine-ţi vorbeam... Nefericit ce eşti! Urs! Troglodit! Infirm!

- ÎNTUNECARE -

TABLOUL 4

În scenă, în limitele aceluiaşi decor funcţional, camera celor două surori. Fana şi Eliza Ifrim, importantă fiind nu atât alegerea elementelor care vor sugera decorul, cât crearea, cu ajutorul recuzitei, a acelui amestec de ordine exagerată şi dezordine-limită, specifice oricărei camere în care locuiesc două temperamente atât de profund diferite. Dacă o terasă, bunăoară, un fotoliu, o măsuţă de lucru şi o frânghie de rute pot avea acelaşi efect, camera — evident — e în plus. Ca desfăşurare a scenei, subliniem că, tocmai în momentele de maximă confruntare, le vom regăsi sufleteşte surori. Duşmănia lor este tot afecţiune. Dar o afecţiune aparte. Iar acuzaţiile reciproce, paradoxal, sunt tot atâtea prilejuri de reciprocă invidie.

FANA (*sporind dezordinea camerei*): Am nervi — sunt nervii mei! Turbez — cu atât mai bine! Explodez — mă priveşte! Dar dacă pun un lucru pe masă vreau să-l găsesc tot acolo. Pe masă! Pantofii lângă scrisori, şi ciorapii acolo unde am vrut eu să-i arunc, sub dulap!

ELIZA: Zi că-l iubeşti!

FANA: Iubesc dezordinea mea! Nu mai fi atât de subtilă, şarpe cu ochelari!

ELIZA: Te-ai trădat ca o proastă!

FANA ...Dar un şarpe cu aer de madonă sixtină! Gata să mă salvezi la fiecare două minute de la ultima compromitere. Cea mai îngrozitoare!

ELIZA: Îl iubeşti pe Ştefan!

FANA: Iubesc toţi Ştefanii din lume!

ELIZA: Şi eşti înnebunită din cauza ei, a Cristinei, c-au stat toată după-amiaza acolo, sus, în cabină.

FANA: Să fi rămas toată noaptea. Nu-i treaba mea.
ELIZA: Dar au stat. A urcat la el. Asta-i adevărul. A văzut şi Ranet.
FANA Binevoitorul Ranet, care a dat imediat telefon colegei sale, Ifrim. Să afle toată şcoala, tot oraşul! Nu cumva să nu aflu şi eu! Şi-am să-l ucid.
ELIZA: Nu m-ar mira deloc.
FANA: Am să-l ucid pe Ranet. Şi mai ales pe tine. Că v-aţi adunat, doi îngeraşi, veniţi direct din viitorul al doilea, să discutaţi despre iubire. Ei, nu, îl cobor eu pe domnul Ranet pe pământ!
ELIZA: Nu ştia ce să facă...
FANA: Şi ţi-a cerut ţie sfatul! Ţie — marca specialistă a liceului, responsabila cu toceala, tu, care n-ai sărutat nici un câine!
ELIZA: Suferi că ţi l-a luat!
FANA: ...Şi-aţi hotărât imediat o adunare festivă, o discuţie în clasă, o scrisoare la ziar... sau poate i-aţi spus dirigintei?
ELIZA: Ţi-ar fi convenit, cred şi cu. Ai fi fost răzbunată.
FANA: Eu — răzbunată?
ELIZA: Uite-te cum arăţi. Eşti gata să mă zgurii!
FANA: Ba bine că nu! Poate ai vrea să te mângâi! Ce ţi-a venit să te amesteci? Cine ţi-a dat dreptul să judeci ceea ce nu înţelegi?
ELIZA: Fii cel puţin cinstită. Zi că-l iubeşti!
FANA: Nu-l pot iubi. Ştefan e pentru mine un puşti. Un puşti cu care m-am plimbat intr-o seară. M-a sărutat sau nu... Asta a fost cândva şi am uitat. Eram însă a 15-a lui aventură sau prima. Iar eu, din naivitate, am încercat să-l trezesc şi să-i spun că „aventurile (*subliniind, cu bună-ştiinţă, livrescul*) — chiar şi cele frumoase — citeşte! (*îi aruncă o carte*) — ucid în noi aventura. Şi viitorul al doilea — dar nu al lui Ranet — trebuie să devină prezent” Tu înţelegi ceva?
ELIZA: Ce-i viitorul al doilea?

FANA: „Terasa de peste drum — stai că găsesc (*răsfoieşte acelaşi volum*) — iar prezentul este terasa asta, a noastră. A scris-o chiar Horaţiu Iovan. (*Apoi, renunţând la volum, nici un moment metaforă, ci plasticizate imediată, prozaică*.) Şi poate că are dreptate şi el: terasa de-acolo (*gest peste drum*) n-o văd, e în întuneric. Nu-i locuita. Blocul n-a fost încă predat. Şi pe mine, în plus, mă interesează ce se întâmplă aici, pe această terasa, a noastră.

ELIZA: Şi ce s-a întâmplat sus, în cabină.

FANA: Cabina-i tot aici. Este... acest fotoliu!

ELIZA: Atunci, e aici şi Cristina...

FANA: Fireşte... (*Se aşază pe fotoliu, îşi aprinde veioza, o stinge, o aprinde din nou*.) Cristina este ziarul de azi, care-i mai nou decât cel de ieri, dar mai puţin decât ziarul de mâine... Şi un ziar nu-l poţi citi decât o singură dată. Mâine, împachetezi cu el un pantof... Dar tu nu mă poţi înţelege.. (*Stinge încă o dată veioza, aruncă ziarul din mână*.) Pentru tine, ziarul e ziar, şi fotoliul — fotoliu!

ELIZA: Cristina-i mai frumoasă ca tine, de ce complici? Resemnează-te! Nu mai fă teorii!

FANA: Frumoasă? Şi tu eşti mai frumoasă! Vino în faţa oglinzii. (*O trage lângă ea*.) Mult mai frumoasă chiar... Mai ales când iţi vine să plângi... Dar cine-ţi vrea frumuseţea? Cine se schimbă cu tine? Eşti un Ranet în fustă. Nu atragi o privire!

ELIZA: N-am să-ţi mai vorbesc niciodată.

FANA: Învaţă mai întâi să vorbeşti! În loc să plângi, să te aperi... Şi asta fără să alergi pe terasa de peste drum, ca Ranet!

ELIZA: Să pleci! Să nu te văd!

FANA: Cu singura deosebire că tu mă invidiezi — ceea ce-i foarte frumos —, în timp ce Ranet, din întuneric, de acolo (*gest spre terasa opusă*), mă acuză!

ELIZA: Te acuz şi eu!

FANA: Plângând. Dar plânsul nu se vede. Rămâne aici, între noi. Şi pentru cei dinafară rămâi cea mai nevinovată: fata care n-a plâns, n-a râs, n-a vorbit, n-a tăcut. Şi-ai să te căsătoreşti într-o zi cu un Ranet de vreo 41 de ani!

ELIZA Şi tu niciodată, cu nimeni!

FANA De ce niciodată, Ifrim? Pentru că nu sunt premiantă ca tine? Pentru că văd ceva mai departe? Ori pentru că îmi place să cânt, să dansez, să mă îmbrac?

ELIZA: Te-ai sărutat cu o sută!

FANA Nu-mi amintesc de nici unul.

ELIZA: Dar inginerul acela?...

FANA: A fost un inginer, a fost o zi, o seară... A fost revelaţia că există un astfel de om. Un Ştefan mai bătrân...

ELIZA: Şi studentul de la filologie?

FANA: Tot un Ştefan... Dacă-l voi întâlni vreodată, îi spun.

ELIZA: Mi-e ruşine că am o soră ca tine.

FANA: Şi mie. Pentru că vei deveni un apreciat doctor în ştiinţe, o femeie foarte stimată, dar cu o mie de crize care va plânge în pumni!...

ELIZA: Eşti rea! Eşti rea! Şi inventezi... Eşti rea!

FANA: O vrăjitoare, sau, dacă vrei, o dirigintă... Ăsta e rolul meu! Nu l-am ales, mi-a fost dat.

ELIZA: Te iubeşti doar pe tine.

FANA: Şi tu la fel. E, de altfel, singurul nostru lucru comun. Poate şi răutatea... Dar tu n-ai fantezie, îţi lipseşte cianura...

ELIZA: Parcă-i văd braţ la braţ, într-un parc... (*Răzbunată*.) Pot avea fantezie şi eu!

FANA: Te înşeli. E târziu. Acum dorm amândoi şi se visează cel mult pe banca din colţul aleii, unde e becul ars.

ELIZA: Se sărută...

FANA: S-au sărutat în turn. S-au sărutat la gară...

ELIZA: Şi te doare... Te leagă amintiri.

FANA: Mă leagă o mare tristeţe. Şi mă doare pentru pictorul cu şevaletul-catarg. Mă doare pentru locomotiva „Pacific” şi mă doare mai ales că, încă în seara aceasta, Ştefan, notându-şi numele noii sale cuceriri în agendă, îi va trece alături un „nouă plus”, sau — cine ştie — dacă a fost prea cuminte, un „şapte”... Mă doare pentru el.

ELIZA Dacă te durea şi l-ai fi înţeles mai demult, nu ajungea aici.

FANA Acum îl aperi tu? Nu înţeleg!

ELIZA: Are şi el o dramă. Mi-a spus-o mai înainte Ranet. Dar tu n-ai fi bănuit niciodată.

FANA: Ştefan — un c»m cu drame? (*Se amuza îndelung.*) A, nu... Ştefan este un mic actoraş, cu un singur rol, incapabil să inventeze al doilea.

ELIZA: Are două case şi patru părinţi...

FANA: E o minciună! Este invenţia lui! Se scuză prin cei patru părinţi, ca să fie compătimit şi iertat. Dar este un truc, dumnezeule! Am să-i spun totul Cristinei! Chiar acum, imediat!

ELIZA: Să nu îndrăzneşti!

FANA (*formând un număr de telefon*): Alo!... Bună scara... Cristina? Ascultă-mă bine şi nu mă întrerupe, sub nici un motiv. Dacă întrerupi, închid. Nici să nu întrebi de unde ştiu tot ceea ce-ţi voi spune acum. Ascultă-mă foarte atent... Jur să nu mint! Şi, ca să pot vorbi, te asigur, îmi trebuie un foarte mare curaj. Nu răutate! Curaj! Un curaj care, privit din exterior, poate să pară urât, foarte urât! Dar nu-i nici într-un caz gelozie... Să nu crezi cumva că-l iubesc pe Ştefan! Nu! Nu-l iubesc! Poate că nu l-am iubit niciodată. Dar nici el — e singura lui dramă reala — nu mai poate iubi... Şi tu ai fost pentru dânsul un joc! Te-a trecut în carnet: aventura cu numărul 16 şi ţi-a pus un „nouă plus” sau poate, numai un „şapte”... Dar atât: o notă, un număr, un nume. Ai fost o experienţă. Ultima pentru orgoliul lui. Iar prietenii

lui, pictorul şi nea Iancu, Marin, de pe „Pacific”, şi turnul, străzile lui cu amintiri, sunt doar un joc. Un ritual. Fereşte-te! Mâine va afla toată şcoala. Ştefan va povesti tuturor: lui Ranet, lui Ifrim — care sunt două molii... Şi n-are patru părinţi, cum va încerca să se scuze. E şi aici o minciună. Un subterfugiu comod, care a simţit că „se poartă”. Să aibă o dramă şi el: o familie, care a încetat să mai fie familie... Dar nu-i adevărat! Aşa că, mâine, Cristina, aşteaptă-l la intrarea în şcoală şi spune-i tu, mai întâi, că ai glumit. Că ai vrut doar să-l cunoşti, să te amuzi puţin... Şi repetă acelaşi lucru faţă de Ranet şi de Ifrim. Pentru că nu sunt decât două molii, doi ingeraşi oribili! Au şi vorbit despre voi! După ei, ar fi trebuit convocate şedinţe şi planificate discuţii... Şi-ţi spun toate acestea, Cristina, pentru că tu eşti altfel. Eşti cuminte, frumoasă. Şi n-ai uitat încă să râzi. Tu râzi foarte frumos. Şi nu eşti acuzată, ca mine, că le-ai sărutat cu o sută... Dar eu nu mai ţin minte pe nimeni. Şi dacă nu ţin minte, înseamnă că n-a fost aşa. Numai tu, înţelege-mă bine, consideră totul o experienţă închisă. O simplă experienţă. A fost o lecţie doar... despre dragoste. Dar nu ni s-a predat „când” şi „cum” trebuia, şi-am dat extemporal... Am luat „3”. Important e să fie ultimul „3”. La revedere, Cristina!

ELIZA: Fana, tu vei fi o mare actriţă!

FANA: Ce vrei să spui?

ELIZA: Că eu sunt o proastă, Fana. Nu sunt nimic... Sunt Ifrim!

FANA: Tu ai înnebunit! De ce plângi?

ELIZA: Plâng pentru mine, Fana. Că n-am luat niciodată un „3”. Şi pentru că tu ai format numai cinci numere, nu şase. Şi n-ai vorbit cu nimeni. Ai vorbit doar pentru mine. Şi mi-ai vorbit cum nu mi s-a mai vorbit niciodată. Tu vei fi o mare artistă!

FANA: Nu vreau să plângi!

ELIZA: Nici nu plâng. Mă bucur. Şi râd... uite, (*încearcă,*

dar inerent — eșec), că mi-ai spus adevărul... Şi mă bucur că nu te-ai iubit niciodată cu nimeni... Sau te-ai iubit, dar ai uitat, şi-atunci n-a fost totuşi iubire... Şi-mi pare rău că n-ai avut curajul să-i spui totul Cristinei. Cineva trebuie să aibă curaj...

FANA: Va afla într-o zi...

ELIZA: Nu într-o zi! Trebuie să afle peste un singur minut, peste o singura clipă!... Şi-am să-i spun cu adevărul!

FANA: Eliza, te rog... (*Încearcă s-o oprească*.)

ELIZA (*la telefon*): Alo! Buna seara. Cristina... La telefon. Ifrim.

— ÎNTUNECARE —

TABLOUL 5

Scena se desfăşoară la interval de 7 zile. Câteva noi elemente de decor sugerează sala de gimnastică a şcolii. În scenă, Fana, în picioare, pe bârnă, încearcă să ajungă la capătul ei.

ŞTEFAN: Fana, te rog! Este absolut fără sens! Şi nici nu e momentul...
FANA: A fost ideea ta!
ŞTEFAN: Ideea mea? Să faci exerciţii la bârnă?
FANA: Să ne întâlnim în sala de sport. Nu m-aş fi gândit niciodată.
ŞTEFAN: Fana, eu îmi joc cartea cea mare. Peste două ore exact, pot fi dat afară din şcoală.
FANA: Şi eşti speriat?
ŞTEFAN: Speriat.
FANA: Superstiţios?
ŞTEFAN: Termină!
FANA (*prezicătoare modernă*): Dacă ajung până la capătul bârnei fără să cad, îţi rămâne o şansă...
ŞTEFAN: M-a chemat diriginta... De discuţia asta depinde... Tu nu auzi ce-ţi vorbesc?
FANA (aceiaşi joc): Mă concentrez. Este spre binele tău.
ŞTEFAN: Fana, diriginta are încredere în tine. Ştie că eşti nebună... Tu ai putea să-i explici...
FANA: Şi pentru „explicaţii” ţi-ai amintit că există o Fana... Vechea Fana Ifrim!
ŞTEFAN: Tu mă cunoşti... Tu eşti singura care...
FANA: Singura — eu? (*Îşi pierde echilibrul.*) Fii cel puţin

cinstit. (*Sare jos de pe bârnă*.) Spune-mi că, faţă de Cristina, sau de oricare alta, trebuie să „pari” şi să-ţi păstrezi o imagine nealterată... Că pentru aceşti îngeraşi — nu-i aşa? — trebuie să ai o cămaşă curată şi un suflet de neînţeles. Pe când cu mine-i mai simplu eu te cunosc de mult, şi n-o să se întâmple nimic dacă vei fi mai neîngrijit şi îngrozitor de speriat. Dar, hai, spune odată ce vrei: o mângâiere, un sfat, ori, poate, să-i dau asigurări dirigintei că Ştefan Răducu, dintr-a XII-a, se va îndrepta peste noapte?

ŞTEFAN: Deci, mă refuzi!

FANA (*cu emoţia unei declaraţii de dragoste*): Luminal — dacă vrei, 20 de pastile, oricând!

ŞTEFAN: Tu eşti lucidă, Fana.

FANA Pe vremuri era un defect: „eşti prea lucidă. Fana! Tu şi când săruţi, reflectezi...”

ŞTEFAN: Au mai rămas două ore! Voi fi dat afară din şcoală!

FANA: Să fii!

ŞTEFAN: Dar nu am nici o vină, înţelege! S-au adunat aparenţe! Nu-s strălucit la română, admit: nu am decât note de „3”; sunt uneori şi obraznic... adică spun în faţă ce cred şi, poate, cui n-ar trebui; n-am înţeles nici de ce ar fi fost necesar să fac pe călugărul la vârsta de 18 ani împliniţi şi am recunoscut că am avut două-trei cuceriri, nu am stat să le număr... Dar care-i vina reală?

FANA: Una singură!

ŞTEFAN: Spune-o!

FANA: Aerul de nevinovat. Şi ideea asta stupidă de a încerca să joci teatru cu mine, când eu te cunosc — şi tu ştii — cum îmi cunosc buzunarul... Şi faptul că-ţi scoţi, în prim plan, cuceririle — pentru că m-aş număra printre ele dar ascunzi foarte abil, ceea ce e mai grav, că eşti un mic profitor.

ŞTEFAN: Eu profitor?!

FANA: Da, profitor! Şi pentru un sărut, două comutatoare,

„roşu intens şi albastru”, plus o centrare lentă — interesate şi ele — i-ai cerut unei naive patente să-ţi facă teza a doua zi, la româna „Hai, Cristinel, te rog, să nu rămân corigent...”

ŞTEFAN: N-a fost aşa!

FANA: Ba da!

ŞTEFAN: Ne-a dat două subiecte, ascultă: poetul preferat — o prezentare banală, dar eu n-am nici un poet preferat; şi o compoziţie liberă: „Ziua cea mai frumoasă”, ceva cu floricele, la care nu mă pricep...

FANA: Pentru că n-ai avut o astfel de zi.

ŞTEFAN: N-am avut...

FANA: Să fi scris adevărul... Pentru sinceritate ţi-ar fi dat două puncte în plus.

ŞTEFAN: Că pe dirigintă o fi chemând-o Fana Ifrim, şi-i dementă!

FANA: Vrei să spui genială...

ŞTEFAN: Îşi bagă nasul în toate!

FANA: Are un nas genial!

ŞTEFAN: Dar n-am copiat, tu n-auzi?! Cristina a ridicat foaia de hârtie spre mine şi, pe foaie, fără să ne fi înţeles dinainte, scrisese numele meu. Ce-aş fi putut să mai fac?

FANA: Nu înţeleg... Tu îmi spui mie cam ce-ai dori să-i transmit eu dirigintei, sau vrei, într-adevăr, să te cred?

ŞTEFAN: Nu puteam s-o opresc, ăsta-i adevărul curat.

FANA: Deci, tu ai fost obligat să accepţi toată această substituire: tu te-ai sacrificat, ai fost constrâns, victima întâmplării...

ŞTEFAN: Victimă, da... (*Apoi, renunţând.*) Am avut şi ghinion...

FANA Şi dacă teza ţi-ar fi fost anulată, fără nici un fel de sancţiune... ai fi fost liniştit? Recunoaşte!..

ŞTEFAN: Anulată? Cum?

FANA: Vin de la dirigintă. Mi-a spus că reflectează... Adică, s-a şi decis...

ŞTEFAN: Simt invenţiile tale. Ce căutai la ea?

FANA (*fără să-şi dezvăluie improvizaţia*): Ştia cam fost într-o vreme prieteni şi-a vrut să-şi formeze o părere. Adică, să mă întrebe ce cred.

ŞTEFAN: Pe cuvântul tău de onoare?

FANA: Am plecat de la ea acum o jumătate de oră. (*Calculând cu precizie efectul.*) Secretara tocmai „bătea" decizia de eliminare.

ŞTEFAN: Decizia? Doar tu singură ai spus...

FANA: Nu scria pentru ce. Adică scria... Dar nu era nimic despre teză.

ŞTEFAN: Pentru jurnal, e clar! M-a reclamat Ranet: (*Pauză.*) Ştia şi de jurnal, nu-i aşa?

FANA: Absolut tot. Aflase. Dar nu de la Ranet, de la tine!

ŞTEFAN: Că-s somnambul şi vorbesc noaptea-n somn!

FANA: Te poţi trăda şi altfel. Şi te-ai trădat încă de-a doua zi, deşi... Interesant... Cum ai reuşit să i-l furi?

ŞTEFAN: Mi l-a dat, pur şi simplu. M-a rugat să-l citesc.

FANA: Şi tu, ca să-l îngrozeşti pe Ranet, ai întrebat-o pe dirigintă dacă jurnalul literar nu reprezintă, în zilele noastre, un gen desuet. (*Pauză.*) Cum ţi l-a dat? Voia să-i faci cumva o recenzie? Dacă l-ai avut de la el, cu atât mai mult nu aveai voie să-l rupi şi să trimiţi fiecărui elev câte o foaie. Pentru că tu le-ai trimis, recunoaşte!

ŞTEFAN: Să dovedească, poftim!

FANA: Diriginta nici n-a urmărit să dovedească ceva. Mi-a şi spus: clasa ştie exact adevărul, opinia e creată... Pe ea o interesa (*se simte c-ar dori să vorbească în stilul dirigintei*) „cum n-ai înţeles până azi că un jurnal intim nu se poate fura, că-i altceva... e un om..."

ŞTEFAN: „Un sufleţel rănit... (*Persiflant.*) Ranet să-mi înalţe o statuie că i-am spus adevărul. Să se mai termine odată cu sensibilii ăştia, îngropaţi în jurnale!

FANA: Ţi-era teamă de el, pitecantropus! Voiai să-l compromiţi! Deşi în faţa lui ai încercat, numai în urmă

cu câteva seri, să-l înduioşezi cu dramele tale, pe care nu le-ai trăit, cu cei patru părinţi... Şi asta i s-a părut de acum dirigintei...

ŞTEFAN: Deci, tot de la Ranet! Şi mai voiai să-l aperi!

FANA: Nu, asta ştia de la mine. Pentru că invenţia cu cei patru părinţi n-am putut s-o ascund. Nu mai era o teza înlocuită în mod stupid, nici un jurnal pe care ai îndrăznit să-l distrugi. Era de-acum un calcul şi — cum zicea diriginta (*din nou efortul de a-şi aminti exact*) — o maşinaţie, o înţelegere dubioasă a vieţii şi o adaptare la consensul unei aparente morale: „Nu eu, părinţii mei...”

ŞTEFAN: Trebuia să mă aştept.

FANA: Eram obligată s-o fac... Numai că n-am fost în stare. N-am putut să i-o spun nici Cristinei. Şi numai naivul Ranet a încercat să te apere în faţa dirigintei, rugând-o să nu te elimine... pentru că ai avea patru părinţi.

ŞTEFAN (*bănuitor*): Naivul Ranet... Vrei să spui...

FANA: El nu putea bănui...

ŞTEFAN: Şi diriginta?

FANA: Ştii cât se poate de bine. Te-a rugat să inviţi pentru astăzi, la şcoală, pe unul dintre cei patru părinţi.

ŞTEFAN (*sincer sau jucând foarte bine*): Că apăs pe un buton şi-i aduc la comandă. Nu-i cunoşti pe ai mei. N-am avut pe cine să chem.

FANA: Eu m-aş fi dus la pictor. L-aş fi rugat să se prezinte la şcoală şi să se recomande drept tatăl meu adoptiv.

ŞTEFAN: De care pictor vorbeşti?

FANA: Cel cu şevaletul-catarg, pe care l-ai cunoscut în vacantă şi lucra la nud... Dar tu n-ai îndrăznit, se înţelege, pentru că pictorul, fiind şi el un naiv, ar fi spus adevărul.

ŞTEFAN: Pictorul n-a existat niciodată. A fost creaţia ta.

FANA: Atunci l-aş fi adus pe nea Marin de pe „Pacificul” mare, colocatarul de bloc.

ŞTEFAN: N-a existat nici el... L-am inventat împreună, tu ai uitat?

FANA: Dar dacă i-am inventat împreună şi-au fost cândva ai noştri...

ŞTEFAN (*întrerupând-o*): Deci, asta e!

FANA: Da, asta... Ar fi trebuit să mă întrebi cel puţin! Şi să nu iei aerul acesta de acuzat pe nedrept... Pentru că nu mie mi-a venit prima oară ideea să mă prezint la şcoală cu un tată fictiv!

ŞTEFAN: Ce vrei să spui?

FANA: Că s-a prezentat, ieri după-amiază, la cancelaria şcolii, actoraşul acela cu care te-am văzut de câteva ori împreună şi despre care ţi-am spus că-mi displace, că are ceva de ratat.

ŞTEFAN: E vărul meu.

FANA: Asta a spus-o şi el dirigintei. Că tatăl tău este bolnav şi e plecat în provincie şi alte zeci de justificări la fel de puţin verosimile. Dar mintea prost, se temea de urmări şi se contrazicea la fiecare pas.

ŞTEFAN: Deci, diriginta a simţit?

FANA: Am simţit eu... şi i-am trimis un bilet.

ŞTEFAN: Dirigintei?

FANA: Lui, personal: „Fă-te imediat nevăzut, cabotin mizerabil”.

ŞTEFAN: Iar inventezi!

FANA Dacă nu-l expediam, zburai pentru totdeauna din şcoală. Pe când aşa, diriginta a înţeles că nu mă număr printre naivele tale (*sugerând din nou vorbirea dirigintei*), care ar fi fost gata s-o roage, în genunchi, să te ierte. Şi în loc să-şi piardă încrederea în mine, mi-a cerut s-o ajut.

ŞTEFAN: Deci, sunt eliminat?

FANA: Încă nu. Diriginta nu ştia ce să facă şi m-a rugat să mă transpun în situaţia ei. Numai să fiu cât se poate de sinceră, pentru că părerea mea, cum spunea ea, va fi hotărâtoare în privinţa eliminării.

ŞTEFAN: Si tu?
FANA: I-am cerut un răgaz de 24 de ore.
ŞTEFAN: Înseamnă că-s salvat!
FANA: Acum un an ai fi fost.
ŞTEFAN: Ce vrei să spui?
FANA: Că nu mai ştiu care e adevărata salvare... Să fii iertat încă o dată sau, poate... (*Nuanţează alternativa eliminării*.)
ŞTEFAN: Fana, ce ţi-a venit?
FANA: Am făcut tot felul de prostii, poate mai multe ca tine. Dar nu mi-ar fi trecut niciodată prin minte să chem la şcoală un străin, un tată... adoptiv, de ocazie. Şi nici să inventez patru părinţi. Cum i-ai putut inventa?

— ÎNTUNECARE —

TABLOUL 6

Din nou, interiorul casei Ifrim. O ordine mai mult decât neaşteptată confirmă absenţa Fanei. În scenă — Ranet şi Eliza. O atmosferă ciudată. Fiecare vorbeşte mai mult pentru el şi cu sine... Dar replicile, interferându-se, creează aparenţa de dialog. Treptat, pe măsură ce vor îndrăzni să devină mai sinceri, scena va fi mai alertă, cu acuzaţii reciproce, ca între doi complici, care abia acum au căpătat conştiinţa că au acţionat corelat. Apariţia Fanei va pune acest fapt în lumină, rămânând, paradoxal, tot o scenă în doi: de o parte, Eliza—Ranet (o singură identitate), de alta. Fana, oponentul lor declarat.

ELIZA: Cum e viaţa, Ranet! Mai că-mi vine să râd. Şi, de fapt, n-ar fi de râs. Ar fi aşa, dimpotrivă.
RANET: Ce ar fi dimpotrivă?
ELIZA: Nimic.
RANET: Ai început totuşi ceva. De ce ţi-e teamă! Vorbeşte.
ELIZA: Mă gândeam că te cheamă Geo Ranet. Şi de 11 ani ţi se spune Ranet. Mie — Ifrim... Eliza şi Geo ar fi fost altceva. Ar fi sunat altfel...
RANET: Poate că da.
ELIZA: Cristina cum îţi spune?
RANET: Ranet.
ELIZA: Vrei să pun muzică?
RANET: Nu.
ELIZA: Şi poate nu m-aş fi gândit niciodată la alta, dar într-o zi Fana s-a supărat pe mine şi mi-a spus „Ifrimule, aşa şi pe dincolo...” Dar nu din răutate. Şi Cristina la fel

„Ifrimule, aşa şi pe dincolo...”

RANET: Eliza sună prea intim. Deşi nu mi se pare urât. E chiar frumos. Şi după ce ai să te căsătoreşti, e de la sine înţeles...

ELIZA: A, da, de asta sunt convinsă şi eu... N-o să rămân toată viaţa Ifrim. Nici tu — Ranet... Dar ce voiam?

RANET: Să pui un disc.

ELIZA: Adevărat. (*Pune un disc*.) În general, am memorie bună. Reţin foarte uşor. Fana spune că asta e un mare „atu”. N-o spune admirativ... Îmi aruncă mereu că am să ajung doctor în ştiinţe şi am să mă mării cu un bărbat de 41 de ani (*se amuză*), care o să mă iubească etern.

RANET: Nu văd nimic de râs.

ELIZA: Nici eu. (*Continuă să râdă, apoi opreşte discul*.)

RANET: De ce ai oprit?

ELIZA: Mă gândeam la Cristina. Tu ai venit să vorbim de Cristina şi eu „aşa şi pe dincolo...

”RANET: Nu ţi-am spus de Cristina nimic, dar nimic! Şi tu ai început cu „aşa şi pe dincolo...”

ELIZA: Este o vorbă de-a mea. N-aş putea s-o explic. Deşi Fana susţine că a întâlnit odată un inginer şi era suficient să-i treacă ei prin minte că ar dori să se plimbe şi el îi şi spunea „Fana, tu vrei să te plimbi!” Şi se plimbau. A fost prima ei dragoste. Se spune că au şi trăit împreună. Dar eu nu cred. Ţi s-ar părea o crimă?

RANET: Ştiu şi eu?! Dacă n-ai date certe... (*Pare totuşi interesat*.)

ELIZA: Nu am... Dar voiam să-ţi spun că, într-un fel, semeni cu inginerul acela al Fanei.

RANET: Nu te înţeleg.

ELIZA: În privinţa Cristinei, fireşte... Te simt mereu lângă ea... Adică, te gândeşti aproape tot timpul la ea.

RANET: La cine?

ELIZA: La Cristina.

RANET: Nu mă gândesc deloc. Tu n-auzi? Abia ţi-am

explicat... Ce tot vrei cu Cristina? Nu mă preocupă deloc...

ELIZA: Oricum, este drăguţă, adică este binefăcută, înaltă... Are glezne subţiri... Şi-asta-i baza... glezna, cel puţin aşa susţine Ştefan...

RANET: Vorbeai de inginer.

ELIZA: A plecat în provincie.

RANET: Corespondenţă?

ELIZA: Nu.

RANET: Şi tu, mai termină cu glezna!... Toţi oamenii au glezna, ai fi putut să observi...

ELIZA: Deci, tu n-ai fi pentru gleznă... ci, mai mult aşa, pentru suflet...?

RANET: Poate că da, ştiu eu?! S-ar putea să mă înşel...

ELIZA: Şi eu mă înşel uneori. Adică îmi place să cred altceva şi până la urmă cred.

RANET: Cum arata inginerul?

ELIZA: Nu l-am văzut niciodată. Fana zicea că-i un Ştefan mai bătrân. (*Pauză*.) Cristina ştie c-o iubeşti?

RANET: Tu încetezi cu Cristina sau nu?

ELIZA (*concesiv*): Atunci, în general... Dacă ai spus vreodată cuiva... vreau să spun, unei fete...

RANET: Nu cred. Adică, am vrut să spun cuiva, într-o seară, asta acum vreun an... Avea însă bilete la film. (*Se amuză*.)

ELIZA: Nu văd nimic de râs.

RANET: Nici eu. Dar avea realmente bilete. Cum îţi explici?

ELIZA: Eu cred că există un fluid. Când vorbesc cu tine, să nu te superi. Geo, nu simt nimic. Iar la reuniunea din vara trecută, când am dansat cu Ştefan, cum să-ţi explic, am simţit aşa, un fior...

RANET (*indispus*): Fiindcă sunteţi toate la fel. Tu, şi Cristina, şi Fana. Numai că Fana-i cinstită... Adică şi voi... Dar Fana n-are prejudecăţi...

ELIZA: „Toate la fel” — ai descoperit un secret! Tu nu eşti

la fel ca Ştefan? Nu visezi şi tu cuceriri... sentimente? Dar ai să fii dus de nas toată viaţa. Nici o Fana n-o să alerge să te caute, nici o Cristina n-o să te viseze în somn, iar în ceea ce mă priveşte...

RANET: N-am vrut să te jignesc. Am spus aşa, într-o doară...

ELIZA: Nici eu. Dar vezi... Tu eşti deştept acolo, la şcoală, dar în problemele simple de viaţă, când vorbim, bunăoară, o gleznă — cum s-a întâmplat — pentru că are o importanţă şi glezna, să nu te superi Geo, nu eşti foarte deştept.

RANET: Depinde de situaţie, de anturaj... Vreau să spun că depinde... Uite, mă gândeam, într-o zi, tu şi cu Fana sunteţi surori... Şi parcă totuşi n-aţi fi. Fana e altfel, mai vie. Tu eşti mai mare ca ea?

ELIZA: Nu. Fana e mai mare cu un an. Dar am început şcoala împreună. Părinţii noştri sunt toarte ocupaţi. Şi am crescut — vezi, asta-i ciudat — în aceleaşi condiţii, în aceeaşi casă, am învăţat chiar şi în aceeaşi şcoală. Şi Fana e vie, frumoasă, cum spui, iar eu... Evident că depinde.

RANET: Exagerezi. Tu eşti foarte stimată.

ELIZA: De profesori, de diriginţi, de părinţi, pentru că eu nu exist, nu le creez probleme şi n-am nimic al meu...

RANET: Nici eu.

ELIZA: Dar Fana are vrea să fie artistă. E nebunia ei. Şi face un milion de exerciţii... Că uneori mă şi întreb dacă inginerul acela a existat. (*Ranet, foarte surprins.*) Iar Ştefan are cabina aceea, cu toată electronica lui... Crezi că a avut aventuri?

RANET: Un seducător de duzină. Un prefăcut. Iar noi ne entuziasmăm, asta e, în loc să-i spunem pe nume.

ELIZA: Ce-ar schimba?

RANET: Nu l-ar mai căuta nici o fată (*ipoteză*), l-ar ocoli.

ELIZA: L-ar apăra!

RANET: Nu te pricepi...

ELIZA: Ei, află atunci că i-am spus totul Cristinei — dar absolut tot — şi ea ce crezi că a răspuns: „Am ştiut totul dinainte, Ifrim. Îl acuzi pe nedrept. Ştefan este cel mai cinstit. Şi, în orice caz — asta ca să mă-nfurie — sărută excelent. Roagă-l să te sărute.”

RANET: Credeam că i-a spus Fana... N-a vorbii Fana cu ea?

ELIZA: Eu am vorbit, şi m-am simţit pălmuită, înţelegi? Pentru că pe mine m-au sărutat numai aşa, la jocuri... Şi nici nu sună frumos: „M-am sărutat cu Ifrim”.

RANET: Foarte ciudat... Puteam să jur că Fana...

ELIZA: Evident, pentru că există ceva, un fluid, ţi-am mai spus... Dar tu să nu te superi, Geo, nu-l ai... Mă gândesc la Ştefan, comparam. Şi vii mereu cu uniforma asta, cu pantalonii burlan, cu gulerul care nu e foarte curat... Şi când vorbeşti, deşi s-ar putea să ai un suflet frumos, dar nu de suflet e vorba, parcă ar mai fi un al treilea de faţă. Mereu politicos, diplomat, chiar când te scot din sărite. Bunăoară, acum: de ce nu explodezi?

RANET: Te-aş jigni.

ELIZA: O să-mi facă plăcere... Te rog.

RANET: Uite-te în oglindă, atunci...

ELIZA: M-am uitat de o mie de ori. Te-am înţeles foarte bine. Fana îşi schimbă ceva la o rochie şi rochia ei este alta, mereu. Iar eu le schimb... şi sunt toate la fel.

RANET: Nu pentru asta, Eliza. Pentru că ne-am resemnat. Şi l-am acceptat pe Ştefan cum era: ca pe un coleg oarecare, bolnav de oreion sau de pojar... În loc să-l bat, să-l distrug... Uitând că oreionul se ia, vreau să spun că-i foarte periculos... Mă refer la Ştefan. Şi a devenit cu timpul marele don Ştefan. Ba mai mult, l-am apărat şi la şcoală. L-am ajutat la teză. Iar acum „gloria” lui mă distruge pe mine. El pare cel îndrăzneţ! Pe când, în realitate, ce reprezintă? Zi! E un om oarecare... Tot aşa cum tu ai ascuns aventurile Fanei, pentru că ai invidiat-o în secret... Vina ta! Şi i-ai creat — eu am discutat şi cu alţii, să ştii — aureola şi mitul de a

fi cucerit nu ştiu care inginer. Dacă l-a cucerit... Şi ai ascuns-o până şi acasă, faţă de ai tăi ca să te sufoce acum, prin cuceririle ei, prin rochiile ei, prin frazele ei... Dar am să-i distrug pe amândoi! Voi fi mai rău decât toţi! Pentru că există şi un al doilea Ranet. (*Pe ultimele fraze a intrat şi Fana*.)

FANA: N-ai să ne distrugi niciodată, Ranet. Cel mult ai să te înfurii, ai să ţipi, ai să alergi să spui tot dirigintei, ai să convoci nu mai ştiu câte şedinţe, vei cere să fie sancţionat cineva şi va fi, Eliza, la rândul ei, mă va spune părinţilor, sau va bate toba pe stradă, că m-am încurcat cu nu ştiu care inginer, cu un student... Poate ca voi fi şi eu, până la urmă, condamnată... dar „mitul" de care spuneai va rămâne. Ştefan va fi, şi pe mai departe, „marele don Ştefan", iar eu, poţi discuta cu oricine, celebra Fana, vrăjitoarea, artista...

RANET: Şi-atunci, după tine, să rabd şi să tac, să ascund?

FANA: Să te lupţi cu Ştefan şi cu mine, să te aperi cu dinţii, să ne înfrunţi, n-am nimic împotrivă, dar nu printr-un jurnal de la 1800.

RANET (*alarmat*): Ce ai citit din jurnal?

FANA: Nici un rând, linişteşte-te! Dar dacă ar fi cuprins un lucru cât de cât pasionant, aş fi ştiut. Adică s-ar fi vorbit... Jurnalul însă a trecut neobservat, nimeni nu a reţinut nici o frază, nimeni nu a înţeles de ce ai început un jurnal. Şi, plictisindu-se cu toţii, de la primele rânduri, ti l-au adus înapoi, filă cu fila, întreg.

RANET: Pentru că nimeni n-a înţeles...

FANA: Au înţeles, în schimb, că n-ai pic de curaj nici când rămâi singur cu tine. Şi pentru cuceriri e nevoie de curaj, de fantezie, de izbucniri, ca cea de mai înainte. Şi de felul tău de a fi cel real... Pentru că nu există un al doilea Ranet. Şi chiar dacă ai reuşi să-l creezi — poate ai şi început, cine ştie? — eu îl prefer pe adevăratul Ranet. Iar pe Ştefan, n-ai să-l îndrepţi cu ameninţări şi cu sancţiuni oficiale, ci râzând de toate minciunile lui,

de cuceririle pe care nu le-a făcut, sau le-a făcut, dar au fost atât de uşoare încât n-a cucerit, ci a fost cucerit.

ELIZA: N-o asculta, Ranet. Vrea să te liniştească. E îndrăgostită de el. Vrea acum să-l salveze. Dar tu ai spus foarte bine: trebuie să fim răi, cât mai răi! Să nu mai ascundem nimic. Să bat toba pe stradă! Să spun tot ce ştiu...

FANA: Şi ce ştii, fără să ştii de la mine? Că am iubit trei bărbaţi? Un Ştefan mai bătrân, un inginer, pe care nu l-ai văzut niciodată; unul ceva mai tânăr, care, poate nici n-a existat decât în imaginaţia mea; şi un al treilea, un coleg, tot un Ştefan şi el. Dar, spune-mi, te rog, chiar dacă au existat, să admit, şi i-am iubit pe toţi, de ce oare trebuie să fiu acuzată? Cu ce sunt mai nedemnă? Nu voi mai fi cândva o soţie ideală? N-am să mai pot preda literatura, copiilor? Voi fi o dirigintă mai rea decât altele?

RANET: Şi atunci?

FANA: Nu cunosc reţete, Ranet. Ştiu doar că nu e bine să-l copiezi pe Ştefan. Vei fi o copie ştearsă. Şi ar fi mai simplu, cred, să rămâi cel care ai fost astă-seară, cinstit, agresiv — poate e felul tău... Iar tu, Eliza să nu mă invidiezi. Nu mă lua drept model! Şi nu te înverşuna că avem firi diferite.

ELIZA: Voi spune totul dirigintei. Chiar azi!

FANA: I-am spus eu, acum un sfert de oră. I-am spus tot adevărul. (*Concluzie: tardiv.*)

ELIZA: Ai fost la ea? Astă-seară?

FANA: Am fost... Şi ţi-a pus „10” la primul subiect, la porţi. Dar din al doilea, în schimb, n-a înţeles nici o iotă. „Ziua ta cea mai frumoasă”, spunea, i s-a părut apăsătoare şi neagră. Iar pe Cristina — deşi va trebui să dea teza din nou — a spus că o invidiază pentru compunerea ei... Iar de compunerea ta, Ranet, a spus că nu-şi aminteşte... nici un cuvânt, serios!

ELIZA: Sunt invenţiile tale! E teatru! Am ştiut-o din primul moment. Dar am vrut să ascult toată scena. Şi mi-e necaz că nu pot sa-ţi spun ce-ai pierdut. Mi-e necaz că vei fi mai departe iubită, iar eu, mai departe, Ifrim. Şi mi-e necaz că eu voi lua doctoratul în Ştiinţe, mă voi casatori foarte târziu... iar tu, o foarte mare artistă.

FANA: Te-nşeli, Eliza. Voi fi o diriguită. Atât!

ELIZA: Cea mai rea dintre toate!

FANA: Adevărat, Ifrim. Cea mai rea! Dar asta-i meseria diriginţilor buni... Şi n-ai nici un motiv să te superi, nici să te încrunţi, să plângi... pentru că devin, fără să vreau, invidioasă... (*Se amuză, dar amendamentul e fals.*) Eu n-am mai plâns de mult.

— ÎNTUNECARE —

TABLOUL 7

Decorul primelor scene: mica sală de festivităţi a liceului în scenă, abia intrând — Ştefan. Nu pare grăbit să urce spre cabina de sonorizare ci, dimpotrivă, preferă podiumul, scena sălii de festivităţi. Sus, în cabina de sonorizare, distingem silueta unei fete, pe care abia mai târziu o vom identifica. Spre surpriza lui Ştefan, amintind oarecum desfăşurarea scenei a doua, o voce ciudată, pe reverberaţii, i se adresează direct.

VOCEA: Romeo, deci? Mefisto? Sau, poate don Juan?... Dar nu! Eşti tot Romeo... (*decepţionată*). Şi mă jurasem, zău, de cum întâlnesc un Ştefan care refuză teatrul, mă îndrăgostesc nebuneşte. Dar tu l-ai acceptat... Mortua est, Ştefan!

ŞTEFAN: Cine e sus?

VOCEA: Un reflector. Al treilea de pe dreapta.

ŞTEFAN: Hai, fără glumă.

VOCEA: Nu glumesc (*şi cu un anume regret*), sunt reflectorul cel mai serios.

ŞTEFAN: Deci tu erai... Te ştiu.

VOCEA: Nu ştii nimic, te lauzi.

ŞTEFAN: Ai o memorie. Fana, de adevărată actriţă. Felicitări!

VOCEA: Tu, nici măcar intuiţie... Eşti un Romeo ratat.

ŞTEFAN: Deci şi ratat... Probabil că azi după-amiază, în grabă, ai uitat să mi-o spui...

VOCEA: Azi, după-amiază? Eu?

ŞTEFAN: ...Şi te-ai întors special!
VOCEA: ...Nici n-aveam ce să uit...
ŞTEFAN: Atunci, or fi trecut din nou 15 ani...
VOCEA: Ştefan, tu mă confunzi!
ŞTEFAN: Pentru că nu-ţi convine... Dar eu vreau să ştiu ce-ai decis. Consideri şi acum că eliminarea ar fi cea mai bună soluţie? Hai, da sau nu?
VOCEA (*imitându-l*): Da sau nu...
ŞTEFAN: Fana, tu să încetezi!
VOCEA: Voiam să-ţi propun să vii sus...
ŞTEFAN: De la distanţă discut mai degajat. De ce voiai să vin sus?
VOCEA: Ştiu şi eu?!... (*Ironie discretă.*) Să mă recuereşti!
ŞTEFAN: Tu să-ţi baţi joc, auzi...
VOCEA: Nu vreau să aud...
ŞTEFAN (*uimit*): Parca-i fi altă Fana...
VOCEA: Şi sunt!
ŞTEFAN: Poate de când ai început să repeţi în piesuţa aceea a iubitului nostru Ranet...
VOCEA: Cu totul altă Fană!
ŞTEFAN: Nu există o alta. Şi chiar dacă ar fi... Între noi totul a fost spus, dragă Fana. Nu vreau să-ţi câştig simpatia, nici să-ţi cer ajutor.
VOCEA: Atunci, imaginează-ţi că aici, sus, nu e Fana, ci cucerirea a şaptea, a zecea... Sau, poate, ultima dintre ele; imaginează-ţi c-aş fi Cristina, Ştefan. Fiica scriitorului care-ţi place teribil.
ŞTEFAN: Cu atât mai bine. Mă bucur.
VOCEA: Deci, nu mă crezi?
ŞTEFAN: Te cred.
VOCKA: Şi eşti îndurerat de această subita schimbare?
ŞTEFAN Fana, te rog, încetează! Nu am nervi de oţel.
VOCEA: Pari iritat.
ŞTEFAN: Sunt vesel. Aştept eliminarea.
VOCEA: Deci, tot eliminarea...
ŞTEFAN: Prostia! Prostia ta şi a lor. Pentru că mi-am bătut

joc de Ranet, încă din clasa întâi, fără nici un motiv, şi am fost, de fiecare dată, iertat. Toată lumea a râs iar o singură dată i-am spus cinstit adevărul, că el e mai periculos decât mine, pentru că minte „frumos” şi pentru că are un jurnal ca pe vremea bunicii... Şi-atunci, gata sunt vinovat!

VOCEA: Faţă de mine eşti!

ŞTEFAN: Faţa de tine cel mai puţin. Fără tine n-aş fi ştiut niciodată să inventez întâmplări care nu se pot întâmpla, să creez un pictor fictiv şi un mecanic pe care încă nu l-am văzut. Şi tot de la tine am ajuns să-i înţeleg exact pe ai mei...

VOCEA: Nu de la mine. Ştefan.

ŞTEFAN: Ba da. Tocmai de aici reîncepe prostia... Creez impresia falsă că părinţii mei se înţeleg foarte bine şi că trăiesc într-un cămin fericit, deşi sunt doi străini, despărţiţi sufleteşte... Şi totul este perfect. Într-o zi însă, îi spun lui Ranet adevărul, c-aş avea patru părinţi, că m-am săturat de atmosfera de acasă... şi atunci sunt acuzat chiar şi de tine, Fana.

CRISTINA: Eu nu te acuz. Ştefan! Dimpotrivă... Mă bucur.

ŞTEFAN (*iritat*): ...Că eşti Cristina, am înţeles, mi-ai spus...

VOCEA (*inversând rolurile*): ... că sunt Fana Ifrim... şi că ai ghicit, neaşteptat de uşor, cine sunt. Fără să mă confunzi nici o clipă cu... Cristina Iovan. Pe care, vrei să mă faci să cred c-o iubeşti... Sau, poate, n-o mai iubeşti... Hai, zi!

ŞTEFAN: Cu Cristina-i la fel... Timp de trei ani, începând dintr-a IX-a, a X-a, fac cele mai mari nebunii, am un „Pacific” al meu, nu ştiu câte aventuri elogiate şi toată lumea se amuză: marele don Ştefan. O singură dată, în schimb, aventura nu mai e aventură şi sunt cinstit — mă îndrăgostesc de o proastă sau ca un prost, ceea ce, într-un fel e totuna...

VOCEA (*întrerupându-l*): Deci, te-ai îndrăgostit!

ŞTEFAN: ...şi totul se complică sancţiuni, eliminări. (*Apoi,*

anulând tot.) Ce să mă îndrăgostesc încetează... Asta a fost aşa... şi-a trecut... Eu îţi vorbeam de eliminare!

VOCEA (*cu un mare regret*): De eliminare, da. Cred că te-ai speriat fără rost. Nu poţi fi eliminat pentru o teză, fie ea şi înlocuită.

ŞTEFAN: Dar spuneai că diriginta a aflat de jurnal.

VOCEA: Nu, n-a aflat nimic... (*Surprinsă*.) Ranet a primit tot jurnalul înapoi şi a spus că-i este indiferent, nu mai voia să reclame.

ŞTEFAN (*intrigat*): Şi vărul meu, care a fost la dirigintă acum câteva ore...

VOCEA: A, da, îmi amintesc.... Mă aflam chiar în hol. A întrebat cineva, un bărbat, mi se pare, de dirigintă. Dar după ce diriginta plecase. Spunea că a venit pentru tine, adică din partea familiei... Şi s-a retras imediat.

ŞTEFAN: Mi-ai spus că i-ai trimis un bilet.

VOCEA: Nu ştiu de nici un bilet. (*Apoi izbucnind*.) Şi m-am săturat de tot acest joc: Tu mi-ai spus, eu ţi-am spus...”

ŞTEFAN: Deci, m-ai „jucat” frumos! (*Apoi, rezumând*.) Vărul meu a sosit după ce diriginta pictase; Ranet n-a reclamat: şi eu care mă credeam în pragul eliminării... fără nici o vină reală!

VOCEA: Faţă de mine ai... Eu sunt Cristina Iovan.

ŞTEFAN: N-am chef de jocuri, Fana!

VOCEA: Imaginează-ţi totuşi că sunt Cristina Iovan şi gândeşte-te dacă faţă de mine, Cristina, n-ai făcut o greşeală...

ŞTEFAN: O imprudenţă nu trebuia să spun că uşa n-a fost închisă.

VOCEA: Dar asta o ştiam... Am urcat în cabină cunoscând toate legile jocului. Ştiam că sunt a 15-a...

ŞTEFAN: Fana, nu-mi strica ultimul lucru frumos.

VOCEA: Hai sus...

ŞTEFAN: Predau cheia cabinei. Nu mai urc niciodată.

VOCEA: Adică vrei să te îndrepţi în final, ca eroii lui Horaţiu Iovan? E tardiv... Tu trebuie să mori ca Romeo.

ŞTEFAN: Fana, nu-ţi bate joc!
VOCEA: E legea ta interioară.
ŞTEFAN: Hai jos.
VOCEA: Nu, vino mai bine sus. (*Reflectorul, care l-a urmărit până în acest moment, a fost stins*.)
ŞTEFAN: Fana, tu îmi distrugi reflectoarele!
VOCEA: Nu le distrug, le-am stins.
ŞTEFAN: Şi-abia te mai aud.
VOCEA: Am scos reverberaţia. Cred că am dat loc la ceva... (*Ştefan urca în fugă scara şi intră în cabină*.)
ŞTEFAN (*stupefiat*): Cristina!
CRISTINA: M-ai văzut de prea multe ori ca să mă poţi ţine minte.
ŞTEFAN: Cum de-ai urcat?
CRISTINA: Voim să învăţ să centrez. Să găsesc violetul. Dar tu ţi-ai uitat rolul Ştefan. Bate cu pumnii în uşă! Şi-ameninţă-i pe toţi: „Nenorociţii! Îi distrug!”
ŞTEFAN: N-o mai închid niciodată.
CRISTINA: O voi închide eu. (*Închide uşa cu cheia, deschide fereastra şi aruncă cheia în curte*).
ŞTEFAN (*speriat*): Ce faci? Avem o singură cheie!
CRISTINA: Ai să cobori pe burlan. Nici 20 de metri. Sau am să cobor eu. (*Schiţează gestul de a trece pervazul*.)
ŞTEFAN: Îţi interzic!
CRISTINA: Cel puţin să fac plajă. Dacă plouă, şi duş... (*Privind fereastra; constatare dublată de un mare regret*.) Şi-ntr-adevăr, nici măcar n-ai minţit. De sus se vede întregul oraş.
ŞTEFAN (*alarmat*): Poate-l vezi pe portar...
CRISTINA: E surd... (*Descoperind că „minciunile” lui aveau şi un fond de adevăr*.) Văd un tren care pleacă: „Hei, nea Marin, vino şi deschide-ne uşaaaa!” Văd şi un pictor: „Pictoreee! Nu pot ieşi de aici! Ajutooor!”
ŞTEFAN: Este sâmbătă seara, Cristina. Rămânem până luni.
CRISTINA: Spuneai că portarul încearcă, pe la 9, absolut

toate uşile. Şi mă temeam de portar...
ŞTEFAN: Nu încearcă nimeni nimic. Singurul lucru real e că-i surd încă din primul război.
CRISTINA: Pune-mi atunci un disc. Cel mai frumos. Unul fără cuvinte. Aprinde şi reflectorul albastru, centrat spre interior. Şi cucereşte-mă! Zi: te iubesc Cristina!
ŞTEFAN: Te iubesc, încetează!
CRISTINA: Nu m-ai convins.
ŞTEFAN: Atunci nu te iubesc...
CRISTINA: Acum a fost mai bine.
ŞTEFAN: Am să te urăsc toată viaţa!
CRISTINA: Ai început să intri în rol. Numai că ai spus-o prea tare.
ŞTEFAN: Nu te urăsc deloc.
CRISTINA: Dar eu te-nvăţ de bine. Vreau să fac din tine un artist. Să spui cum n-a spus nimeni vreodată: „ura!”
ŞTEFAN: Cristina, înţelege, atunci a fost un joc, o măgărie, o farsă. Eram a 15-a, da... Deşi n-am socotit niciodată. Şi te-am chemat într-o doară, să mă amuz... Recunosc. Şi tu ai fost o naivă.
CRISTINA: Naivă, eu?! Care ştiam cine eşti şi am venit înadins?
ŞTEFAN: Dar jocul s-a terminat...
CRISTINA: Uşa-i închisă real. Vom sta aici până luni.
ŞTEFAN: Pentru că eşti o nebună! Nu trebuia s-o încui!
CRISTINA: Speram să inventezi ceva epocal. Să pui un magnetofon în fereastră şi să strigi: oameni buni, nu veniţi, nu vreau deloc să deschideţi. Să afle întregul oraş că nu mai sunt o simplă aventură... Dar n-ai fost inspirat. Sunt tot o aventură, Ştefan.
ŞTEFAN: Dar mai înainte: ţi-am spus-o chiar eu.
CRISTINA: Mi-ai spus-o cât se poate de bine. Că a fost ceva... şi-a trecut.
ŞTEFAN: ...că de data aceasta, aventura n-a mai fost aventură...
CRISTINA: Mi-ai spus-o prea târziu...

ŞTEFAN: Sunt însă sincer, Cristina. De data asta nu mint.
CRISTINA: Mint eu atunci. Sau m-am schimbat...
ŞTEFAN: Nu te-nţeleg.
CRISTINA: În prima zi, mi-era teamă de tine. Şi n-aş fi fost în stare să fug, deşi ştiam că nu-i nici o uşă încuiată. Acum e închisă real, şi totuşi mă simt foarte liberă...
ŞTEFAN: Suntem închişi, Cristina, până luni dimineaţa!
CRISTINA: Şi sunt liberă, cred, pentru că nu mai eşti reflectorul albastru, ci un coleg; oarecare. Un partener de joc. Un joc banal, cuminte, care s-a terminat, şi-acum fiecare îşi face în gând socoteala: cât a pierdut, cât a luat...
ŞTEFAN: Nu trebuia să închizi.
CRISTINA: A fost invenţia lui Horaţiu Iovan, scriitorul acela care-ţi place teribil...
ŞTEFAN: Ţi-a spus el să închizi?
CRISTINA: Da. Sigur că da... (*cât să se simtă contrariul*). Mi-a spus că vei fi toarte speriat. Că vei deveni un puşti oarecare, alarmat de ce ar urma. Îngrozit ca vei sta o zi şi o noapte cu o fată. Pentru că tu ai un repertoriu de numai 15 minute... Şi ca să rămâi 24 de ore închis între patru pereţi, fără să minţi, trebuie să fii matur, foarte matur, sau cel puţin... cinstit.
ŞTEFAN: Şi ţi-a dat voie să rămâi o noapte întreagă cu mine?
CRISTINA: M-a obligat. Pune, te rog, un disc.
ŞTEFAN: Atunci, va veni el aici, ne va surprinde, sunt sigur.
CRISTINA: E prea comod pentru asta. Dar va scrie o piesă cu un băiat şi o fată... Iar sus, în loc de moto: lui Răducu Ştefan. Nu, nu i-am spus nimic. N-ar fi înţeles niciodată.
ŞTEFAN: De ce tot jocul acesta? Spune-mi de ce? (*El aprinde lumina, ea o stinge*.)
CRISTINA: Ca să te vad mai bine. Şi cheia n-am aruncat-o. (*Se apropie de uşă, deschide*.) Putem pleca, Ştefan.

ŞTEFAN: S-o aruncăm! Să batem uşa în cuie! Pun magnetofonul să urle.
CRISTINA: La revedere. Ştefan...

— ÎNTUNECARE —

TABLOUL 8

În scenă — la interval de zile — Fana şi şi Ranet. Desfăşurarea scenei, subliniem, trebuie să fie surprinzătoare nu numai pentru sală (spectacol), ci şi pentru Fana Ifrim.

FANA (*exasperată — până la plâns*): Eşti aici de aproape zece minute. M-ai întrebat lot felul de banalităţi: „dacă repetiţia e fixată la trei” — deşi a început totdeauna la trei; „de ce nu m-am repezit, între timp, până acasă?” când tu ştiai foarte bine că eu locuiesc îndeajuns de departe şi n-ar fi avut nici un sens să mă duc, să mă întorc; „dacă am luat masa sau nu” — după ce adineauri m-ai văzut la bufet; şi, în sfârşit, „ce se aude cu repetiţiile noastre?”…

RANET: Exact, la a câta repetiţie aţi ajuns? (*Nu fără sinceritate, dimpotrivă.*) Mă interesa foarte mult.

FANA (*maximă inimiciţie*): Nu te interesa, fii cinstit! Şi, oricum, n-aş fi putut să-ţi răspund, pentru că eu, timp de o săptămână, am refuzat să repet — ceea ce ştiai din nou cât se poate de bine; iar azi e prima repetiţie la care am fost invitată stăruitor să revin. Aşa că, sunt curioasă şi eu (*nu ironii — suspiciuni cu cele mai diferite nuanţe*): vrei să-mi mulţumeşti pentru această bunăvoinţă? Vrei să-mi dai unele indicaţii suplimentare ca autor? Spune-mi, ce vrei?

RANET: Să te admir...

FANA (*uimită*): Să mă admiri?!

RANET (*regretând „angajarea” şi neputând bate în retragere*): Ai un picior foarte frumos... Sau mai exact, ai două... Şi o gleznă la fel. Adică nu, tot două... (*Apoi, explicativ.*) Mă meditează Ştefan. Mi-a spus că în 10 lecţii devin cel mai interesant Ral Valone. Şi pentru fiecare lecţie teză. Crezi că e mult?

FANA (*suspectându-l*): Când ai început să iei lecţii?

RANET: Acum opt zile, cred, după ce ai spus lui Ştefan să repete într-o piesă în care eroii...

FANA: Văd că eşti informat cât se poate de bine.

RANET: Ştefan a susţinut că piesa face parte dintr-o bibliografie pe care aş fi de-a dreptul obligat s-o parcurg pentru a înţelege... până unde poate să urce poezia.

FANA: Ranet, ce vrei?

RANET (*conotaţie*): Geo.

FANA: Geo, ce vrei? Tu eşti un tip calculat, tu n-ai putut veni fără o justificare serioasă.

RANET: Nu-i prima oară când vin. E prima oară, doar, când te surprind şi te scot din sărite (*şi pentru că Fana începe să râdă*), ceea ce îmi face din nou o foarte mare plăcere — asta-i din lecţia a doua — pentru că, în felul acesta, recunoşti şi tu, în sfârşit, că mă vezi.

FANA (*fără ironie, grav*): De când ţii atât de mult să te vad?

RANET (*cu o sinceritate care frizează „poezia”*): Încă de acum opt ani, când am stat, din întâmplare, într-o zi, în aceeaşi bancă, prima de lângă fereastră...

FANA (*uimită*): Noi doi? Tu mă confunzi!

RANET: Exclus. De altfel, cu am continuat să stau în aceeaşi bancă cu tine; (*încurajat de atenţia cu care e urmărit*) te priveam, îţi vorbeam, îţi spuneam cât mai e până sună... şi mutam ceasul, fireşte, pentru că nu ştiam niciodată dacă după recreaţie n-ai să preferi altă bancă.

FANA: Dacă amuzamentul partenerei face şi el parte din

lecţie...

RANET: Evident, dintr-a treia. Numai că nu e uşor să-ţi amuzi „partenera”, cum spui, după ce ai stat cu ea într-o bancă, timp de aproape opt ani.

FANA (*concluzie, nu lipsită de dramă*): Deci, am stat...

RANET: Îţi poţi aminti ce-am făcut în fiecare zi, ce cărţi am citit, câte secrete mi-ai spus.

FANA: Jocul „de-a amintirile” e inclus şi el?

RANET (*corectând-o*): Sinceritatea. Într-a patra. (*Şi pentru că ea se amuză*.) Sunt mai interesant acum, nu-i aşa? (*Un imens regret „abia acum”*.)

FANA: Erai mai interesant înainte... (*subliniind preferinţa pentru o naivitate reală în raport cu un calcul... perfect*) când „mutai ceasul” nu ştiai dacă după „recreaţie”...

RANET: Poate mai amuzant, sau, cum voiai tu să spui uneori, dar n-ai îndrăznit, mai ridicol.

FANA: Ridicol — nu...

RANET: Ba da. Mi-ai spus-o chiar acum câteva seri când m-ai găsit la Eliza. Şi eu ţi-am dat dreptate.

FANA: Ridicol — nu!

RANET: Eram! Mai ales când născoceam toate naivităţile alea, în care-l făceam pe Ştefan — fizician, pe Cristina — biolog de prestigiu, pe Eliza — doctor în ştiinţe. Şi totdeauna soare, niciodată averse...

FANA (*depăşită*): Dar tu credeai în toate acele „naivităţi”. (*Faptul că totuşi credea îi acordă, într-un fel, circumstanţe atenuante*.) Erai sincer convins!

RANET: Ei bine, mă dezic. Credeam pe jumătate... Sau nu credeam deloc. Dezicerea face parte din lecţia a şaptea. Şi mai credeam că, şocaţi de toate naivităţile mele, veţi protesta cu toţii, veţi rupe piesa în bucăţi. Că anticipaţia mea va rămâne un simplu pretext: „Vă amintiţi de naivul acela, Ranet? Scria şi un fel de texte... Ce-o fi ajuns, săracul!? (*Nedepăşind sensul unei ratări profesionale*.) Cum? n-a ajuns nimic?”

FANA: Deci ai scris la întâmplare: fizician, biolog...

dirigintă. (*Ultimul cuvânt, fără voia ei, subliniat, ca ratarea unei perspective morale*.)

RANET: A, nu, la diriguită m-am gândit foarte mult.

FANA: Tot de acum opt ani?

RANET: Nu, doar de anul trecut, din septembrie, când, invitată fiind să urci pe o scară... ai constatat că treapta a şaptea lipseşte.

FANA: A opta... (*Pauză*.) Tot din bibliografie?

RANET: Fireşte. Am un meditator exigent. Deşi metoda, în sine, cu scara care duce spre turn, mi-a fost explicată încă de anul trecut. A fost o dizertaţie publică, în faţa unui auditoriu lărgit.

FANA: Înveţi cu sârguinţă, Ranet.

RANET: Am memorie bună.

FANA: Sau, poate, „tact” (*sens: lipsă de caracter*). Pentru că nu oricine, aflând că am devenit obiectul unei dizertaţii, ar fi amânat aproape un an să mi-o spună.

RANET: Dizertaţia s-a oprit la metodă. Numele l-am aflat, sau l-am ghicit, abia a doua zi dimineaţa, când pentru prima oară, în bancă, am fost singur... Adică ai venit mai târziu şi erai foarte absentă, nu-mi auzeai întrebările. Atunci am început şi jurnalul intim.

FANA: Şi ce-ai gândit despre mine?

RANET: Am aşteptat.

FANA: Din punctul tău de vedere eram însă un caz!

RANET: Am aşteptat, ti-am spus.

FANA: Ai fi putut, cel puţin, să mă întrebi ce se întâmplă cu mine.

RANET: Te-am întrebat. Aproape în fiece zi. Dar tu erai uimită... Călătoreai mult, foarte mult, pentru că fiecare iubire era pentru tine... o călătorie. Şi tu îmi spuneai data viitoare, când mă întorc, îţi răspund.

FANA (*amuzându-se*): Face şi asta parte din lecţie? Vrei să-mi vorbeşti despre utilitatea poeziei şi rolul ei ca stimulent al încrederii? Ai uitat că îl citesc şi eu pe Iovan?

RANET (*neîndreptăţit*): Dar eu nu l-am citit!

FANA: S-ar putea... Dar asta nu schimbă nimic! Pentru că Iovan-scriitorul nu e numai tatăl Cristinei! „Iovan” e sinonim pentru mine cu un fel de a vorbi, nici o clipă real, nici o dată direct, şi cu un fel de a trăi desprins şi departe de noi... (*Totul spus ca pe un fapt oarecare, nedidactic, pe amuzamentul propriu situaţiilor paradoxale*.) Şi tu semeni cu el, te refugiezi în cuvinte (*alarmându-l real*). Cei îndrăzneţi te opresc în mijlocul drumului, de parcă te-ar obliga: „hai, vino! te somez!...”

RANET: Somaţia face parte din lecţia a noua... De îndată ce o învăţ.

FANA: Asta nu se învaţă, Ranet. Şi nu se poate imita...

RANET (*cu disperare*): Ba da! (*O prinde de braţ, schiţează o apropiere şi, evident, nu îndrăzneşte s-o ducă până la capăt*.) Vrei să parcurgem toată lecţia a noua sau să trecem direct la final?

FANA (*hohotind*): N-ai pic de haz, Ranet!

RANET: De aproape opt zile, de când te-ai întors ultima oară din călătoriile tale...

FANA (*iritată de această pendulare continuă, cu totul nepotrivită*): Fără călătorii!... (*Cu cuvintele tale*.)

RANET: ...şi de când l-ai rugat pe Ştefan să repete... nu am!

FANA: Erai şi-atunci în sală?

RANET: Am fost, dar n-am auzit nimic din ce ţi-a spus şi i-ai spus. Nici măcar un cuvânt. Şi-ar fi fost inutil: te-am văzut...

FANA: Arătam prost?

RANET (*vechiul stil*): Obosită...

FANA (*acceptând*): Da, căutam ceva...

RANET: Şi Ştefan, care nu întrevedea decât reluarea unei vechi aventuri. „Fana, mai stai!... Nu pleca!... Am să te sun diseară!” Asta m-a scos din sărite şi m-a făcut să-i las un bilet.

FANA: Ai uitat de Cristina...

RANET: Atunci am înţeles că eşti şi tu foarte singură...

FANA: Iar seara, disperat c-o pierzi pe Cristina, telefonai Elizei.

RANET: Disperat, eu? (*Contestă.*) Fericit! Că mă eliberasem de misterul reflectorului, de turnul imaginar şi de „treapta a opta lipseşte". Miracolul lor nu era decât tehnică şi antrenament. O mişcare organizată ca la înot, o deprindere. Cristina era cu totul în afară! De Cristina uitasem... Şi nu m-a preocupat niciodată. (*Văzând-o foarte absentă.*) Tu n-auzi ce-ţi vorbesc?! (*O întoarce cu faţa spre el.*) Nu vrei si mă cunoşti?

FANA: Semeni cu Eliza, Ranet!

RANET: Nu semăn deloc... Dimpotrivă. Nu mă apropii în nimic.

FANA: Totuşi, semeni, Ranet! Şi când ţi-am citit în ziua aceea jurnalul, am avut sentimentul că citesc jurnalul ei, al Elizei... Reciteşte-l şi tu, pe al tău, cu alţi ochi... Şi-ai să înţelegi, nu ştiu cum să ţi-o spun, că te cunosc de mult şi-am trăit şi eu, lângă tine, nu opt, ci peste 18... Fenomenal, 18 ani!

RANET: Spune, ce-ai citit din jurnal?

FANA: Cred că ultima pagină, o pagină aproape nescrisă, în care fiecare cuvânt, fiecare notaţie mi se părea că ascund o invidie, iar rândurile nescrise — refulări.

RANET: Aminteşte-ţi exact ce scriam!

FANA: „Puncte-puncte, s-a întors!" Dar lipsea cu desăvârşire subiectul. Şi, în continuare: Urăsc călătoriile ei..." Şi din nou puncte-puncte...

RANET: Nu înseamnă nimic...

FANA (*rece, lucid, înţelegând întreaga semnificaţia tragică*): Ba da, o îngrozitoare minciună ascunsă. Pentru că spaima de a nu te trăda şi neîncrederea faţă de toţi cei din jur îmbrăcau haina discreţiei... Pentru că n-am întâlnit nicăieri cuvântul atât de simplu şi care n-ar fi trebuit să lipsească: „iubesc". Şi pentru că nu-i pot

suferi (*în sfârşit*) pe băieţeii foarte cuminţi, care simt nevoia să-şi consume sentimentele nobile în jurnale intime şi care, într-o bună zi, prind curaj şi se grăbesc să facă cea mai marc prostie. Spune-mi de ce-ai venit?

RANET: Ca să fac o mare prostie.

FANA: Numai că prostiile mari nu se anunţă — se fac. Tu ai calculat-o prea mult...

RANET: M-am decis într-o singură zi. Îţi pot spune şi clipa...

FANA: Nu-mi spune... (*Explozie maximă*.) Tu ştii să calculezi ştii să aştepţi: ştii să devii agresiv sau, dimpotrivă, sentimental... Dar pe mine nu mă interesează ce ştii, ci cum eşti... Şi mi se pare îngrozitor ca la 18 ani să-ţi disimulezi sentimentele şi să încerci să pari altceva decât eşti... să înlocuieşti cuvintele hotărâtoare şi simple numai cu puncte-puncte...

RANET (*disperat c-o pierde*): Am să completez toate spaţiile albe. am să şterg punctele, n-am să las nici o suspensie, am să scriu cu litere mari...

FANA: E din lecţia a zecea? (*Un râs foarte ciudat... un râs, dacă se poate, trist*.)

RANET (*sincer*): Nu e.

FANA: Ba da. Altminteri mă vei obliga să te asigur... că, eşti lipsit de haz. (*Râsul de accentuează*.)

RANET: Pot să fiu!

FANA: ...că ai rămas un mare naiv. (*Hohotind*.)

RANET: Nu mă interesează nimic...

FANA: ...şi că, uneori, chiar şi la 18 ani, există un „prea târziu” (*Întrerupând hohotul de râs*.) Şi există!

RANET: Nu cred, nu vreau, nu poate exista...

FANA: Ba da. Iar eu nu ştiu să joc decât într-o singură piesă: a mea. O piesa în două, în trei sau poate în cinci personaje (aceiaşi, plus Ştefan, care va rămâne neobservat), dar o piesă în care, fiecare în parte, prin oricâte erori şi prin oricâte experienţe ar trece — înţelege-mă, Geo —, aspiră spre ceva. Spune-i cum

vrei... Spune-i frumos adevăr, puritate. (*Îl zăreşte pe Ştefan.*) Intră, Ştefan.

ŞTEFAN: Deranjez

?FANA: Chiar dacă ai deranja, eşti obligat să intri! Te numeri printre eroi... Şi n-ai încotro, trebuie să joci până la capăt...

ŞTEFAN: Să joc? (*Îngrozit, lui Ranet.*) Ai scris o piesă nouă?

FANA: Am scris-o eu, Ştefan. Sau o voi scrie cândva...

ŞTEFAN (*condiţie*): La indicativul prezent. Altminteri...

FANA: Se înţelege!

ŞTEFAN Şi cu scene în doi, în semiîntuneric... Plus reflectorul albastru...

FANA: Neapărat! Iar tu vei fi — te văd — cuceritorul simpatic, micul farsor, marele don Ştefan... Un Raf Vallone ratat...

ŞTEFAN (*provocat*): Iar tu ceea ce eşti!...

FANA: Ce sunt? Hai, e important pentru piesă, vorbeşte... Care e vina mea? (*Tensionare subită.*) Şi cu ce am greşit refuzând veşnicul „fă aşa, nu fă altfel!”, fără să mi se spună de ce? Şi ce-am pierdut, mai ales? Cu ce sunt eu mai rea?

ŞTEFAN: Ştii foarte bine şi tu!

FANA: Ştiu doar atât: că sunt mereu acuzată şi că învinuirile — ca şi prejudecăţile — lasă urme, apasă. Şi, ceea ce Eliza va afla pe la vreo 30 de ani, dacă nu mai târziu, eu am aflat cu 12 ani înainte. (*Pauză.*) Poate asta am pierdut: 12 ani... Am sărit viitorul întâi... Şi mă simt, uneori, obosită... (*Apoi aparent fără nici o legătură directă.*) De ce ai venit, Ranet?

RANET: Ca să-ţi spun că n-ai 30 de ani.

ŞTEFAN (*regretând agresivitatea anterioară*): Confirm şi eu. Se vede după gleznă... Nu mai vorbesc de suflet... Şi chiar dacă ai 30, atunci am şi eu 30 sau 34... Şi te întâlnesc pe stradă. „Fana tu eşti?... Îţi aminteşti reflectoarele... şi turnul acela în care?...”

FANA: A fost un joc, Ştefan. L-am repetat, ca să-l jucăm mai bine.

RANET: Iar eu am scris o piesă, *Viitorul al doilea*, care era o prostie.

FANA: Poţi s-o rescrii, Ranet. Va trebui s-o rescrii. Şi corista ne va da indicaţii... Va veni şi un fotograf din oraş... (*Apoi, abia stăpânindu-şi plânsul*.) „Nu mai mişcaţi, copii. Cei care joacă în piesă — vă informez — să rămână în scenă... Facem fotografii, zece lei bucata... Iar voi, băieţii din mijloc, mai dârji! Să vi se simtă durerea! Mai colţuroşi, copii!”

ŞTEFAN (*primul care se angajează în joc*): Şi acum, fotografia nr. 2 „Fana Ifrim, joci în locul prinţesei, nu mai eşti «vrăjitoare», te informez... Şi prinţesa iubeşte... e fericită! Nu, mult mai fericită...”

FANA (*plâns, real, interior*): Dar ce înseamnă iubire? Când s-a îndrăgostit? Şi pe cine iubeşte?

ŞTEFAN: Iubeşte copacul din dreapta. Sau, poate, pe cel din stânga: ce tot pui întrebări?... Ştefan, reflectorul albastru!

FANA: Dar eu am 18 ani... Nu pot iubi un copac! Şi nici un om — la întâmplare, aflat în stânga, sau — cine ştie? — în dreapta: m-am săturat să tot fiu vrăjitoare, peste noapte prinţesă şi să aflu că iubirea transformă... Vreau să joc rolul meu! Să fiu Fana Ifrim, un om care e undeva, aşteptat, care mâine o să intre în viaţă, şi pentru asta nu-i suficient să ai câteva note de trecere... Eu, Fana Ifrim, unde trec? Şi de ce încerc sentimentul acesta că am îmbătrânit peste noapte? Cum am pierdut 12 ani?

ŞTEFAN: Fana, vei fi eliminată!

FANA: Şi ce-au pierdut Ştefan şi Cristina? Cum au trecut pe lângă o mare dragoste şi au transformat-o într-un joc? Şi de ce plânge Eliza? (*Apoi, spre Ranet*.) Numai să nu uiţi nici o întrebare. Ranet... Include-le în replica Fanei, în replica ei de final... Faptul că, în sfârşit, se

întreabă e primul răspuns câştigat...

ŞTEFAN: Fana, eu scot reverberaţia... Sting tot!

FANA: Nu stinge încă! Invită, mai întâi, spectatorii, părinţii acestor eroi, colegii lor, sau prietenii, să rămână astă-seară mai mult lângă Ştefan şi Ranet, lângă Cristina, Eliza şi Fana. Să-i însoţească spre casă... Invită-i neapărat, şi insistă... şi abia pe urmă, Ştefan, lasă încet cortina, sau n-o lăsa... (*luminile, treptat, încep să se stingă*)... pentru că unele piese continuă chiar şi după ce cortina respectând o tradiţie, încearcă să anunţe: sfârşit!

---- CORTINA ----

Ilustraţia: MARCELA CORDESCU